Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Камітэту Саветаў БССР.

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Навыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: На 1 месяц — 80 к. • 3 • — 2 р. 70 к. • 6 • — 4 р. — к. • 1 год — 8 р. — к. Зьмена адрэсу: іншагародняя — 20 к. мясцовыя — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: За радок шпальтовага тэксту — р. 55 к. За радок шпальтовага тэксту 1 р. — к. За радок шпальтовага перад тэкстам 1 р. 50 к. Сьвяшчэнныя на 50 проц. даражэй. Зьніжэньне тарыфу бярэцца 10 проц. шмоту.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: За 1 дакумант — 35 кап. За кожны дадатковы — 15 „ Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумант — 15 „ За кожны дадатковы — 5 „ Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, на ўсіх аддзяленнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і на ўсіх пошт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

10 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 94 (2583) Пятніца, 26-га красавіка 1929 г.

154кр. "Савецкая Беларусь" ОДЕССА, Пастера, 13 Дзярж. Публічн. бібліят. студз. сьнежань адзін экз.

XVI УСЕСАЮЗНАЯ ПАРТЫЙНАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ.

ПЯЦІГАДОВЫ ПЛЯН САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА.

Спрэчкі па дакладах.

(Пасяджэньне 24-га красавіка).

Спрэчкі распачынаюцца па ўсіх 3-х дакладах аб пяцігадовым пляне.

Разьвіцьцё сел.-гасп. райёнаў увязаць з разьвіцьцём у іх прамысловасьці.

Тав. Грэдзінскі (ЦЧВ), прызнаючы што пяцігодка правільна адбівае лінію партыі на індустрыялізацыю, гаворыць, што неабходна больш шчыльна ўвязаць разьвіцьцё асноўных сельска-гаспадарчых райёнаў з разьвіцьцём іх прамысловасьці. У такіх райёнах неабходна ўзмацніць энэргетычную базу. На Цэнтральнай Чарназемнай вобласьці неабходна ў пяцігодку ўнесьці праўку ў сэнсе ўзмацненьня індустрыялізацыі сельска-гаспадарчай вобласьці. Вобласьць населена выключна селянскім насельніцтвам, у ёй амаль зусім адсутнічае пралетарыят. Цэнтральныя органы павінны дапамагчы ЦЧВ пашырыць металёвы завод і разьвіць яго ў буйны металёвы камбінат, будаваўшы побач з ім трактарны завод, які прадугледжваецца пабудаваць у Урале.

Тав. Чубар (Украіна). Хоць некаторыя папракаюць партыю ў надмерным тэмпаў росту намечаных у пяцігадовым пляне, але працаўнікі месц, якія выступілі тут, відавочна, нават лічаць шпаркі тэмп лічаць недастатковым. Усе яны патрабуюць пашырэньня пабудаўніцтва на мясцох. Але нельга забываць, што гэта патрабуе сродкаў і тэхнічных магчымасьцяй. Лепш менш вымагаць ад цэнтральных органаў і больш вымагаць ад самых сябе ў справе практычнага выкананьня плянаў пяцігодкі. Нашы плянавыя органы немецілі буйнейшыя праграмы. Выканаць іх можна, калі ўвяць на гэты час усю партыю і працоўныя масы. Асноўная ўмова выкананьня плянаў—гэта суровае, цьвёрдае кіраўніцтва партыі.

Што-ж датычыць украінскіх гаспадарчых праблем, дык трэба сказаць, што пяцігодка на Украіну ўскладае буйнейшыя задачы. Каб Данбас выканаў заданьне павялічэньня здабычы вугалю ў два разы, трэба ў дастатковай меры яго электрыфікаваць. Чакаючы Дняпрэстрою, неабходна ўзмацніць тэмп будаўнічых работ на Зуеўскай станцыі і інш. Таксама неабходна паскорыць тэмп пабудовы хімічных заводаў. Належыць зьвярнуць асаблівую ўвагу на стэпавую частку Украіны, якая ахапляе да 10 мілёнаў гэктараў.

Пытаньні транспарту ў 5 гадовым пляне

Тав. Пахомаў (Ніжні Ноўгарад) спыняецца на пытаньнях транспарту. Аржэлян зьяўляецца прыхільнікам сьцыцаўленьня Сібірскай вышы-магістралі і Волга-Дону. Ажыцьцяўленьне гэтых праэктаў не сустракае падтрыманьня як раз з боку тых, хто ведае пытаньнямі транспарту. Але іх гаспадарчае значэньне бясспрэчна. Ужо зараз чыгуначны транспарт зьяўляецца самым вузкім месцам, прыпыняючым гаспадарча разьвіцьцё Сібіру. Даволі ацэнена і значэньне Волга-Дону. Партыйная канфэрэнцыя павінна выказаць сваю думку па гэтым важнейшым пытаньні.

Тав. Камароў (Ленінград) гаворыць аб тым, што значэньне пяцігадовага пляну ўяўлена ня толькі партыяй, але і рабочымі масамі. Партыя зьмяняе рашучы адпор усім тым, хто на пасяджэньнях ваганьні у нашых шэрагах. Далей, т. Камароў зазначае на абходнасьць увязкі пяцігадовага пляну з абласным і райённым разьвіцьцём, пытаўленьня дакладных заданьняў для кожнага заводу і кожнай фабрыкі.

Тав. Пятроўскі (Украіна) зазначае на неабходнасьць парайённай прапрацоўкі пытаньняў аб прамысловым будаўніцтве. Трактарны завод будуецца на Урале, а завод прычэпных прыладаў—на Украіне. Адзін з лепшых цягнікова-будаўнічых заводаў у Харкаве хочуць дапасаваць да трактара-будаўніцтва, прычым да канца пяцігодкі ён павінен выпускаць штогод 5 тысяч трактараў. Пры такім падыходзе мы не атрымаем неабходнага вытворчага эфэкту. Недастатковая ўвага ў пяцігодцы зьвяртаецца разьвіцьцю воднага транспарту. Да канца пяцігодкі ён ледзь перавысіць даваенны ўзровень. Мала ўвагі мы зьвяртаем на тое, каб наблізіць электраэнэргію да вёскі і ўвесьці яе для ўласнай патрэбы рабочага.

Спыняючыся на правым ухіле, тав. Пятроўскі зазначае, што барацьба з ім будзе доўгая. У нашых умовах, пры пераважнай ў асобных райёнах сельскай гаспадарцы і лёгкай прамысловасьці, няўхільны тэндэнцыі да зьмяншэньня асыгнаваньняў на цяжкую прамысловасьць, да скажэньня генэральнай лініі партыі. Але партыя здолее перамагчы ваганьні ў гэтым пытаньні.

Прафсаюзы і кадры.

Тав. Шацкін (Саратаў) спыняецца на палітычных прадпасылках ажыцьцяўленьня пяцігадовага пляну і зазначае на неабходнасьць карэннай перабудовы мэтадаў работы прафсаюзаў, у працы якіх намячаюцца два неадарэчныя ўхілы: адзін—трэд-юніёнісцкі, другі—бюракратызацыя. Тав. Шацкін спыняецца далей падрабязна на характарыстыцы правага ўхілу і прыміренцтва і барацьбе з імі.

Тав. Лобаў (Донбугаль) гаворыць з тым, што вугольная пяцігодка пракрацоўвалася адначасна ў Дняпрэлляне на месцы, у Данбасе. Абедзьве пяцігодкі амаль дакладна супадаюць. Гэта гаворыць аб жыцьцёвасьці намечанай праграмы. Але вельмі востра стаіць у Данбасе пытаньне аб кадрах. Нездавальняючыя кватэрныя і бытавыя ўмовы не даюць магчымасьці змагацца з бягучасьцю рабочага складу. На гэта патрэбна зьвярнуць самую сур'ёзную ўвагу.

Тав. Лугавы (ЦК хімікаў) зазначае на тое, што для хімічнай прамысловасьці пытаньне аб кадрах стаіць асабліва востра, бо мы ня маем неабходнай кваліфікаванай рабочай сілы, інжынэраў і тэхнікаў. Да канца пяцігодкі для хімічнай прамысловасьці будзе патрэбна да 12 тысяч кваліфікаваных інжынэраў, а ёсьць іх толькі 3 тысячы. Нашы ВТУЗ'ы дадуць яшчэ 5 тысяч, але гэтага яшчэ вельмі мала. Мы адчуваем недахоп і ў арганізатарах новых магутных хімічных прадпрыёмстваў, якія мы ўтвараем. Далей т. Лугавы зазначае на тое, што прафсаюзы павінны зьвярнуць усю ўвагу на вырашэньне гаспадарчых задач, інакш мы рызыкуем зрывам усяго пяцігадовага пляну.

Пяцігадовы плян і нацрэспублікі.

Тав. Павалоцкі (Казакстан) зазначае на тое, што пяцігадовы плян усё-ж зьвяртае недастатковую ўвагу разьвіцьцю прамысловасьці ў гаспадарча-адсталых нацыянальных рэспубліках. Гэта складнае пераход ад экстэнсыўных да інтэнсыўных форм вядзеньня сельскай гаспадаркі і затрымлівае ўтварэньне значных пралетарскіх кадраў у нацрэспубліках.

Тав. Багданаў (Паўночны Каўказ) адзначае, што лічбы, намечаныя пяцігадовым плянам для Паўночнага Каўказу, ніжэй тых, якія зазначаны ў пастанове лістападаўскага пленуму. Засыгнаваньні на сельскую гаспадарку ня зусім адпавядаюць удзельнай вазе Паўночнага Каўказу ў сельска-гаспадарчай прадукцыі Савецкага Саюзу.

Тав. Галадзед (БССР) зазначае на тое, што ўсе асноўныя дырэктывы партыі знашлі сваё ўвабасабленьне ў пяцігадовым пляне. Адзак, некаторыя акалічнасьці ўлічаны ня ў поўнай меры. Неабходна зьвярнуць больш увагі разьвіцьцю прамысловасьці і ўмацаваньню пралетарскай базы БССР, разьмеркаванай на нашай заходняй граніцы. Прамоўца зазначае на неабходнасьць рашучай барацьбы з паніёрскімі настроямі, якія выклікаюцца тымі цяжкасьцямі, якія нам даводзіцца перамагаць на шляху да сацыялістычнага будаўніцтва.

Тав. Перапечка (ДВК) таксама зазначае на неабходнасьць зьвярнуць больш увагі нашым акраінам і нацрэспублікам.

Рабочыя вітаюць партканфэрэнцыю.

МАСКВА, 25-4. Ня спыняюцца прысылацца прывітаньні XVI усесаюзнай партканфэрэнцыі. Сход рабочых, служачых і інжынэрна-тэхнічнага складу паўночнай вэрфі ў Ленінградзе ў вытворчым цэху канфэрэнцыі абавязуецца адаць сёлета ў эксплёатацыю 7 караблёў, зьнізіць сабекошт, павялічыць прадукцыйнасьць працы. Сход рашуча адмятае ўсіх «правых» і «левых», якія імкнуцца ацягнуць партыю з правільнага ленінскага напрамку і сарваць справу індустрыялізацыі краю. Рабочыя і служачыя суднабудаўнічага завода імя Марты выказваюць упэўненасьць, што канфэрэнцыя павядзе самую рашучую барацьбу з асобамі, якія забываюць партыйную дысцыпліну. «Рабочыя заводу імя Марты,—зазначана ў прывітаньні,—стаяць на варце ленінскіх заваёў у барацьбе проці контр-рэвалюцыйнага трацкізму, правага ўхілу і прымірэнцтва». Такія-ж прывітаньні пасланы таксама ад партыйна-камсамольскага сходу фабрыкі «Организованный Труд» ва Ўладзіміры, ад Кастрамское партарганізацыі, ад сходу Новарасійскага заводу „Красный Двигатель" і г. д.

Раніцняе пасяджэньне партканфэрэнцыі 25-га красавіка.

Т. Кодацкі (Ленінград), спыняецца на пытаньне аб ролі Ленінграду, як індустрыяльнае базы. У Ленінградзе ў першыню ў Расеі ўдаўся вопыт вырабу алюмінія ў заводзкім абхвацe. Посьпехі в алюмініем высоўваюць задачу пабудовы спецыяльнага заводу, каб закончыць так удала распечаты вопыт і ў бліжэйшы час мець магчымасьць наладзіць у нас выраб алюмінія ў шырокім заводзкім абхвацe.

Неабходна культурнае ўзброеньне пралетарыяту.

Тав. Крыніцкі. Дзьве ўмовы неабходны для выкананьня вялічэзнага пяцігадовага пляну. Першая ўмова—мабілізацыя самых шырокіх мас навакол задач сацыялістычнага будаўніцтва, другая задача—няшчадны адпор усім ваганьням пры правядзеньні генэральнай лініі партыі і, асабліва адпор праваму ўхілу. Гэтая другая ўмова ўжо выканана ў апошніх пастановах Цэнтральнага Камітэту партыі. Што-ж датычыць першае ўмовы—мабілізацыі мас, дык тут справа значна горшая. Пытаньні мабілізацыі мас шчыльна ўвязаны з ўсёю нашаю сацыяльна-культурнаю працаю. Гэтая праца, аднак, вельмі слаба ахоплена пяцігадовым плянам вялікіх работ. У пяцігодцы мы бачым поўную недаацэнку задач па мабілізацыі мас. Поўнага курсу на масы ў справе сацыялістычнага будаўніцтва, якое адбылася ў лёзунгах культурнае рэвалюцыі, мы ў належна выразным выглядзе не знаходзім у нададзенай нам пяцігодцы. Справа ідзе пра культурнае ўзброеньне пралетарыяту ў яго клясавай барацьбе за сацыялістычныя шляхі разьвіцьця нашага краю. Якое-ж гэта ўзброеньне, калі да канца пяцігодкі мы будзем усё-ж такі мець дэфіцыты на дзесяткі тысяч інжынэраў, тэхнікаў, агрономаў, настаўнікаў. Неабходна грунтоўна абдумаць ізноў пяцігодку, каб больш рашуча і сьмела—у адпаведнасьці з лініяй партыі—стаць на рэйкі сапраўднае культурнае рэвалюцыі. Трэба перапрацаваць пяцігодку ў галіне культурных задач так, каб да канца яе мы ўжо ня мелі нипісьменных, ня мелі буйнае нехваткі спецыялістаў і не адчувалі вострае патрэбы ў паперы.

Скрыпнік (Украіна) Пяцігадовы плян мае значэньне ня толькі для СССР, але і для ўсяго Камінтэрну, усяго міжнароднага пралетарыяту. Трэба яго лічбы шырока распаўсюджваць сярод міжнароднага пралетарыяту, каб ён наглядна пераканаўся, што робіць пралетарыят СССР для пабудовы сацыялізму. Далей Скрыпнік востра крытыкуе «мінімалістычныя» ўстаноўкі дзяржаўнае плянавае камісіі ў адносінах культурнага будаўніцтва. Характэрна, што радыё ў пяцігодцы разглядаецца толькі як галіна сувязі, а не як магутная зброя культурнага выхаваньня мас.

Тав. Хлапянкін (Ніжняя Волга) зазначае на недастаткова скончаную распрацоўку пляну ў райённым разрэзе. Тав. Хлапянкін пацьвярджае ўплыў мэтадаў грамадзкага ўзьдзейнічаньня на кулацтва пры хлебазагатоўках. Гэтыя мэтады на некалькі мілёнаў пудоў павялічылі хлебазагатоўкі. Неабходна і надалей на спекулюцыю кулака цьвёрда адказаць мэтадамі грамадзкага ўзьдзейнічаньня на яго.

Тав. Ціхан (Масква) зазначае на недахопы нашага будаўніцтва і гаворыць аб патрэбе перайсьці на стандартнае будаўніцтва.

Тав. Анцаловіч [Масква] высоўвае праблему лясное гаспадаркі, якая не знайшла ў пяцігодцы таго месца, якога лясная гаспадарка—па сваім значэньні—заслугоўвае. Лясная гаспадарка наладжана ў нас дрэнна. Трэба засноваць лясныя гаспадаркі (лесгасы), даць людзей і капіталы, бо ўсе затраты апраўдаюцца з лішкам. Мала ўвагі, на думку Анцаловіча, аддаецца таксама і савгаснаму будаўніцтву. Час глядзець на савгасы, як на заводы і фабрыкі. У апошнія робіцца буйныя капітальныя ўклады, а савгасам даецца толькі банкаўскі крэдыт. Савгасы ня выканаюць сваіх заданьняў па пяцігодцы, калі не мэханізаваць і не машынізаваць іх поўнасьцю.

Тав. Любімаў (Масква) знаходзіць, што ў пяцігодцы мала аддадзена ўвагі каапэрацыі, якой ня дадзена належных матар'яльных сродкаў. Да канца пяцігодкі кранная сетка каапэрацыі ўсё яшчэ застанецца ўдубальт меншаю за даваенную.

Тав. Мікалаева (Паўночны Каўказ) зазначае на тое, што цяжкасьці, якія нам даводзіцца перамагаць, зьяўляюцца цяжкасьцямі ўздыму, а ня заняпаду. Падтрыманьне, якое давалі пацітыцы партыі рабочыя масы і бядняцка-сераднацкія гушчы вёскі, сьведчаць аб тым, што партыя праводзіць правільную лінію.

Тав. Сухамлін (Украіна) гаворыць аб недастатковай выдачы сродкаў на навуковыя досьледы і пэрспэктывы. Пасьўныя навуковыя досьледы павінны быць перанесены ў цэнтр вытворчасьці.

Апроч таго, у спрэчках выступілі т.т. Якаўлева (Масква), Уразаў (Масква, Наркамзем РСФСР), Косараў (ЦК УсеЛКСМ), Разанаў (Масква).

На вячэрнім пасяджэньні 25-га красавіка ў спрэчках выступалі Берговінаў (Паўночны Каўказ), Мілюцін (Масква), Мірзаян (Закаўказьве), Уладзімірскі (Масква), Уншліхт (Масква) і Аралаў (Масква).

Пасьля прамовы т. Аралава спрэчкі былі спынены.

Тав. Кржыжаноўскі выступае на вячэрнім пасяджэньні 25-га красавіка з заключным словам. Пасьля гэтага канфэрэнцыя аднагодна ўхваліла прапанаваныя пленумам ЦК УсеКП(б) тэзісы аб пяцігадовым пляне разьвіцьця народнае гаспадаркі.

Раніцою 26-га красавіка канфэрэнцыя заслухае даклад т. Калініна аб шляхох уздыму сельскае гаспазаркі і падатковым абкладаньні серадняка.

Дзеньнік канфэрэнцыі.

МАСКВА, 25-4. На раніннім пасяджэньні ўсесаюзнае партканфэрэнцыі 25-га красавіка пад старшынствам т. Пятроўскага адбывалася далей спрэчкі па дакладах аб пяцігадовым пляне народнае гаспадаркі.

У спрэчках выступалі т. т. Кабацкі (Ленінград), Крыніцкі (Масква), Скрыпнік (Украіна), Хлапянкін (Ніжня-Волскі край), Ціхан (Масква), Анцаловіч (Масква), Любімаў (Масква), Мікалаева (Паўночны Каўказ), Сухамлін (Украіна), Якаўлева (Масква), Муралаў (Масква), Косараў (ЦК УсеЛКСМ) і Разанаў (Масква).

Рэвалюцыйны і забастовачны рух за мяжой

Барацьба за 1-е мая.

Супроць забароны першамайскіх дэманстрацый

БЭРЛІН. За апошнія дні агульныя сходы цэлага шэрагу новых прадпрыёмстваў ухвалілі рэзалюцыі пратэсту супроць забароны першамайскіх дэманстрацый сацыял-дэмакратычным паліцэйпрэзыдэнтам Цэргібелем. На ўсіх прадпрыёмствах абраны першамайскія камітэты. Рабочыя клянуцца прыняць удзел у першамайскіх дэманстрацыях на перакор забароне сацыял-дэмакратычных міністраў. Фабком электрычнага прадпрыёмства «Осрам-Вэрке», у які ўваходзяць таксама сацыял-дэмакратычныя члены, аднагодна патрабуе адмены забароны дэманстрацый.

«Ротэ Фанэ» агаласіла сакрэтны загад начальніка бэрлінскай паліцыі палкоўніка Гайманзбэрга аб супрацоўніцтве паліцэйскіх з „цывільнымі асьведаміцелямі". «Ротэ Фанэ» зазначае, што задача гэтых цывільных асьведаміцеляў—правакацыйны зрыў дэманстрацый. (ТАСС).

* * *

ВЕНА, 24-4. Югаслаўскі ўрад забаранёў першамайскую дэманстрацыю.

Каб не патурбаваць міністра.

ВЕНА, 24-4. Вэнгерскі міністр унутраных спраў адхіліў хадайніцтва сацыял-дэмакратаў аб дазволе першамайскае дэманстрацыі. Сваю забарону ён абгрунтаваў тым, што 1-га мая прыяжджае ў Будапэшт таварыш італьянскага міністра замежных спраў Гранды, „таму нельга, каб вулічныя дэманстрацыі перашкодзілі яго ўрачыстаму прыёму".

Забастовачны рух Францыі ў сакавіку.

ПАРЫЖ. Орган кампартыі «Юманітэ» паведамляе, што ў сакавіку ў Францыі адбылося 160 забастовак, у якіх прынялі ўдзел 4.855 рабочых. У лютым здарылася 49 забастовак—баставала 5130 рабочых.

На першым месцы ў забастовачным руху ў сакавіку стаяць мэталёўцы (16.600), на другім—тэкстыльшчыкі (15.285). Транспартных рабочых баставала 4 тысячы, будаўнічых — 3.040. партавых рабочых—3.512.

З 160 забастовак 52 скончыліся перамогаю рабочых. 84 забастоўкі ня спыняліся і ў красавіку.

119 забастовак былі выкліканы патрабаваньнямі рабочых аб павялічэньні заработку. Было больш 20-ці выпадкаў, калі забаставалі з салідарнасьці.

Новае ўзмацненьне шэрагаў чырвонага саюзу франтавікоў.

БЭРЛІН. Падрыхтоўка пятага ўсенямецкага збору чырвонага саюзу франтавікоў, які адбудзецца ў Гамбурзе, праводзіцца з выключным посьпехам як у сэнсе ўзмацненьня аўтарытэту саюзу, так і прытоку новых членаў. Асабліва паказальна ўзмацненьне ўплыву чырвонага саюзу франтавікоў у тых райёнах, якія нядаўна яшчэ былі цьвярдынямі рэакцыі і рэфармізму. Так, у адным толькі Усходняй Прусіі за апошнія тыдні ў чырвоны саюз франтавікоў уступіла звыш 400 новых членаў, пераважна з сялян. Ня спыняецца прыток новых членаў і ў прамысловых райёнах. Аб гэтым сьведчаць паведамленьні з Рурскай вобласьці, Гамбургу і Бэрлін-Брандэнбурскай правінцыі.

На прадпрыёмствах з вялікім посьпехам ня спыняецца кампанія за перадачу чырвоным саюзам франтавікоў Камінтэрну падарунку—3 грузавікоў, якія будуць накіраваны ў Маскву, Харкаў і Растоў на Доне. (ТАСС)

Забастоўка амэрыканскіх тэкстыльшчыкаў пашыраецца.

НЬЮ-ЁРК, 23-4. У Гастоніі ня спыняюцца стычкі пікетаў тэкстыльнае стачкі з паліцыяй. Разганяючы пікеты, паліцыя пусьціла ў ход шпікі і параніла некалькі рабочых. Арыштавана 29 чалавек, у тым ліку арганізатар левага саюзу тэкстыльшчыкаў. Бастуючыя наладжваюць дэманстрацыі, хоць паліцыя і забараніла розныя «працэсіі». Левыя наладжваюць рух у ваколічных фабрыках. Забастоўка пашыраецца.

Наскокі паліцыі на рабочых Аўстрыі.

ВЕНА. У прамысловым гарадку Кнітэльфэльд у (Штырыі) гэтымі днямі здарылася буйная стычка між рабочымі і хэймвэрамі. Пад Кнітэльфэльдам хэймвэры сарвалі два сходы. Пасьля [illegible] бінкамі і рэвальвэрамі, дэманстратыўна прайшлі каля рабочага дому і праваклікалі рабочых, якія знаходзіліся там з жонкамі і дзецьмі. Справа дайшла да стычкі. 6 хэймвэраў і 1 рабочы [illegible]

На Жэнеўскай камісіі „разброеньня"

Нямецкі праэкт таксама привільвецца.

Выступленьне польскага дэлегата Сокаля.

ЖЭНЕВА, 24-4. У падрыхтоўчай камісіі аб разброеньні ў спрэчках па ўзьнятым нямецкім дэлегатам Бэрнсдорфам пытаньні аб паветранай хімічнай вайне выступіў польскі дэлегат Сокаль. Сокаль прызнае моцнасьць довадаў наконт паветранае хімічнае вайны, нададзеных Бэрнсдорфам (Бэрнсдорф, між іншым, спасылаецца на погляд спэцыялістаў, згодна якога бамбардыроўка буйнае эўрапейскае сталіцы авіахімічнымі сродкамі на працягу некалькіх гадзін будзе мець у выніку блізка паўмілёна ахвяр), але лічыць, аднак, „немэтагодным забараняць адзін з спосабаў вайны, паколькі пактам Келёга ўжо забаронена ўсякая вайна".

Гэта выступленьне выклікала сьмех частку публікі і дало повад Літвінаву выкрыць двайстасьць выступленьняў Сокаля.

Польскі дэлегат Сокаль у паўторным адказе Літвінаву без посьпеху імкнецца замазаць супярэчнасьці між першаю і другою прамовою.

У далейшым навакох нямецкае прапановы разгортваецца вялікая дыскусія, у якой бяруць удзел Кешэндэн і іншыя. Не зважаючы на розныя маневры, Лёўдону даводзіцца ставіць на галасаваньне нямецкую прапанову, якая адхіляецца ўсімі галасамі проці галасоў Нямеччыны, ССР, Кітаю, Галяндыі і Швэцыі. Жадаючы выручыць камісію, якая трапіла ў скандальнае становішча, грэцкі дэлегат Політыс прапануе дэлегацыям, якія галасавалі проці нямецкае прапановы, ухваліць такую рэзалюцыю: „Выказаўшыся проці нямецкае прапановы, тым самым ня выбіраецца дазволіць ужываць паветранае бамбардыроўкі проці мірнага насельніцтва".

Тав. Літвінаў рашуча супярэчыць проці такіх маневраў і вынесу асабовых пачуцьцяў і сымпатый і падкрэсьлівае, што вынікані галасаваньня ўстаноўлена пажаданьне ўраду ўзяць на сябе абавязацельствы ў адносінах паветранае бамбардыроўкі.

Прапанова Політыса ўхвалена галасамі ўсіх дэлегацый, якія галасавалі проці нямецкае прапановы.

Тав. Літвінаў выкрывае двайстасьць польскае дэлегацыі.

ЖЭНЕВА, 24-4. У адказе дэлегату Польшчы Сокалю старшыня савецкае дэлегацыі тав. ЛІТВІНАЎ, між іншым, заявіў:

„Дэлегат Польшчы Сокаль зварочвае нашу ўвагу на тое, што хоць амаль усе дзяржавы падпісалі пакт Келёга аб адмове ад вайны, аднак, падрыхтоўчая камісія займаецца абмеркаваньнем мэтадаў вядзеньня вайны. СОКАЛЬ ПАЛІЧЫЎ ЗА ЛЕПШАЕ НЕ ЗАЗНАЧАЦЬ НА ГЭТЫЯ РАЗУМЕНЬНІ ПРЫ НАЛЕЖНЫМ АБМЕРКАВАНЬНІ ПЫТАНЬНЯ АБ ЗАБАРОНЕ ХІМІЧНАЕ ВАЙНЫ. ЁН УСТРЫМЛІВАЕЦЦА ТАКСАМА АД ПРЫСТАСАВАНЬНЯ ГЭТАГА ПУНКТУ ГЛЕДЖАНЬНЯ ДА ПЫТАНЬНЯ АБ СКАРАЧЭНЬНІ ЎЗБРОЕНЬНЯ. Ён ва ўсіх пытае, навошта займацца скарачэньнем узбраеньня, калі вайна ў будучым немагчыма. Савецкая дэлегацыя робіць з пакту Келёга вывад, што ўсе ўзбраеньні павінны быць зьнішчаны. Маючы іменна гэтую мэту, савецкая дэлегацыя яшчэ летась прапанавала поўнае ўсеагульнае разбраеньне. НАЖАЛЬ, ЯКРАЗ ПРАДСТАЎНІК СУСЕДНЯЕ З НАМІ ПОЛЬСКАЕ ДЗЯРЖАВЫ НЯ МАЛА СПРЫЯЎ АДХІЛЕНЬНЮ САВЕЦКАЕ ПРАПАНОВЫ АБ ПОЎНЫМ РАЗБРАЕНЬНІ. Падрыхтоўчая камісія адхіліла нават новыя савецкія прапановы, заявіўшы, што, не зважаючы ня ўрачыстыя абавязацельствы, якія выплываюць з пакту Келёга, мы, як і раней, павінны лічыцца з магчымасьцямі вайны. З гэтае прычыны мы, натуральна, павінны вернуцца да захадаў, якія вымагаюць гэтыя магчымасьці, або прынамсі, зьмяншаюць жахі вайны.

Савецкая дэлегацыя, зразумела, цалкам падтрымлівае нямецкую прапанову.

Тав. ЛІТВІНАЎ у новым выступленьні падкрэсьлівае вострую супярэчнасьць між першым і другім выступленьнем Сокаля. Адказваючы Масільі, Літвінаў падкрэсьлівае, што забарона хімічнае вайны абазначае патрабуе забароны і паветранае хімічнае вайны. Далей, у зьвязку з зазначаньнямі некаторых дэлегатаў на «неабходнасьць лічыцца з грамадзкаю думкаю», Літвінаў заявіў, што сабром Лігі Нацый ужо даводзілася ўлічваць нашым грамадзкае думкі, паколькі (3-мы артыкул статуту Лігі Нацый і ініцыятыва скліку канфэрэнцыі аб разбраеньні зьяўляецца не выяўленьнем волі ўраду, а ўступкамі грамадзкай думцы (арт. 8 статуту Лігі Нацый гаворыць аб неабходнасьці абмежаваньня ўзбраеньняў і даручае радзе Лігі падрыхтоўку праэктаў абмежаваньня ўзбраеньняў). Пра апошнае нельга забываць пры абмеркаваньні канкрэтных прапаноў.

ТАВ. ЛІТВІНАЎ АДЗНАЧАЕ, ШТО ЗА 10 ДЗЁН СЭСІЯ ПАДРЫХТОЎЧАЕ КАМІСІІ НЯ ТОЛЬКІ НЕ ЎХВАЛІЛА НІВОДНАЕ СТАНОЎЧАЕ ПАСТАНОВЫ, АЛЕ ПАСТУПОВА АДХІЛЯЛА ЯК ВЫСУНУТЫЯ САВЕЦКАЙ ДЭЛЕГАЦЫЯЙ АСНОЎНЫЯ ПРЫНЦЫПЫ РАЗБРОЕНЬНЯ, ТАК І КАНКРЭТНЫЯ ПРАПАНОВЫ АБ ЛІКВІДАЦЫІ СРОДКАЎ ВЯДЗЕНЬНЯ ХІМІЧНАЕ ВАЙНЫ, А ЗАРАЗ ЗЬБІРАЕЦЦА АДХІЛІЦЬ НЯМЕЦКУЮ ПРАПАНОВУ, ЯКУЮ ПАДТРЫМЛІВАЕ І САВЕЦКАЯ ДЭЛЕГАЦЫЯ, АБ ЗАБАРОНЕ ПАВЕТРАНАЕ ХІМІЧНАЕ ВАЙНЫ.

Спрэчкі і галасаваньне нямецкага праэкту.

Францускі дэлегат Масільі выступае супроць прапановы Бэрнсдорфа і заўважае, што абарона цывільнага насельніцтва не ўваходзіць у задачы камісіі.

Нямецкі дэлегат Бэрнсдорф не адступае ад таго, што нямецкая прапанова адпавядае задачам камісіі. Далей, Бэрнсдорф заўважае, што нямецкі ўрад лічыць, што пакт Келёга не выключае, а наадварот, патрабуе абмеркаваць пытаньне аб скарачэньні ўзброеньняў і зьнішчэньня ў першую чаргу тых сродкаў вайны, якія зьяўляюцца сродкам для нападу і больш за ўсё пагражаюць мірнаму насельніцтву.

Сокаль у выразнай супярэчнасьці з сваім першым выступленьнем, дзе ён казаў, што лічыць „немэтагодным забараняць адзін з спосабаў вайны, паколькі пактам Келёга ўжо забаронена ўсякая вайна" (гэта выклікала сьмех у частці публікі), зараз «растлумачвае», што паколькі пакт Келёга не забясьпечвае поўнае бязапасьнасьці, варта ўсё-ж такі займацца ў поўнай асьцярожнай моры частковым абмежаваньнем узброеньняў, улічваючы пытаньне аб ступені бязапасьнасьці кожнага краю.

Дэлегацыя Злучаных Штатаў супярэчыць проці нямецкае прапановы, заўважаючы, што лічыць заўчасным абмяркоўваць складаную праблему вайсковае авіацыі.

У ПАНСКАЙ ПОЛЬШЧЫ

Становішча прафсаюзаў на акраінах Польшчы

ВАРШАВА, 18-4. Калі становішча прафсаюзнага руху ў Польшчы наогул незайздросна, дык на акраінах яно робіцца проста нязносным. Улада імкнецца ўсялякім чынам зьменшыць правы прафсаюзаў і перашкодзіць іх дзейнасьці. Доказам гэтага можа служыць наступны факт. Каля паўтара гадоў таму назад улада на кросах успомніла аб старым загадзе генэральнага камісара ўсходніх абласьцяў, забараняючым асобам да 21-году быць членамі грамадзкіх арганізацый. На падставе гэтага загаду ўлада патрабавала выключыць з прафсаюзаў усіх членаў ва ўзросьце да 21-га году. Калі прыняць над увагу, што ў шэрагу прафсаюзаў большасьць членаў складаюць маладыя рабочыя, дык зразумела, што гэты загад азначаў зруйнаваньне прафруху. Аб'яднаньне прафсаюзаў абскардзіла гэты загад. Толькі зараз праз 14 месяцаў атрымаўся наступны саламонаўскі адказ: «Міністэрства дазваляе маладым рабочым быць членамі прафсаюзаў, але бяз права голасу". Зразумела, такая пастанова міністэрства не распаўсюджваецца на прафсаюзы карэннай Польшчы. (ТАСС).

Рабочых выкідаюць з кватэр.

У зьвязку з крызісам і беспрацоўем у Лодзі ўсё больш частымі робяцца выпадкі, што дамаўласьнікі выкідаюць рабочых з кватэр.

Гэтымі днямі дамаўласьнік Сулкоўскі загадаў 8 рабочым выселіцца з займаемых імі кватэр. Адзін з высяленых рабочых, Елонак, адмовіўся падначаліцца, тады Сулкоўскі выкінуў яго рэчы і замкнуў кватэру. Калі рабочыя выходзілі з фабрык, на двары дому Сулкоўскага сабраўся натоўп рабочых, які запатрабаваў усяленьня Елонка назад у кватэру. Сулкоўскі скаціў рэвальвэр і стрэлам параніў аднаго рабочага.

На дапамогу ўласьніку прыйшла паліцыя, якая стрэлам прымусіла рабочых разысьціся. Сулкоўскі нават на быў арыштаваны.

Эпідэмія самагубстваў.

83 САМАГУБСТВЫ Ў ВАРШАВЕ Ў ПРАЦЯГУ САКАВІКА.

У працягу сакавіка месяца ў Варшаве рабілі замах на самагубства 83 чалавекі, з іх 23 кончыліся сьмерцю.

НА ПРАВІНЦЫІ.

17-га красавіка пакончыла самагубствам (атруцілася) сялянка Тужына—33 год з вёскі Кузьніцы, Дзісьненскага павету.

* * *

У лесе, каля маёнтку Пятроўшчына знойдзен труп невядомага мужчыны. Мэдыцынскае абсьледаваньне выявіла атручэньне карболкай.

* * *

18-га красавіка перарэзаў сабе горла брытвай жыхар вёскі Данілавіч—60-цігадовы мужчына Дунец.

Хто забойца Лібкнэхта.

БЭРЛІН, 23-4. Сьведка Рунге, які выступаў на працэсе рэдактара радыкальнага штотыднёвіка «Тагебух», мае зараз, як выявілася, прозьвішча Радольф. Пры забойстве Карла Лібкнэхта і Розы Люксэмбург Рунге, які быў тады салдатам егерскага палка, першым выцяў іх прыкладам вінтоўкі. Пасьля забойства, Рунге, з дазволу ўлады, афіцыйна зьмяніў прозьвішча.

Міністэрскі крызіс у Аўстрыі.

ВЕНА, 23-4. Водлуг вестак парляманцкіх колаў, галава краявога ўраду Фаральзбэргу

Шырэй сацыялістычнае спаборніцтва!

(З адозвы прэзыдыуму ЦСПСБ).

Перыяд сацыялістычнай рэканструкцыі, які мы зараз перажываем, і пастаўленыя кампартыяй і ўрадам перад рабочай клясай задачы па максымальным разьвіцьці сацыялістычнай прамысловасьці і ўсяе нашай народнай гаспадаркі, патрабуюць яшчэ большага прыцягненьня да актыўнага і сьвядомага ўдзелу ў будаўніцтве ўсёй пралетарскай масы.

Па ініцыятыве пралетарскіх мас па ўсім СССР у апошні час шырока разгарнуліся дагаворы пралетарскіх мас па правядзеньню сацыялістычнага спаборніцтва па ўзьняцьці вытворчасьці працы, зьніжэньні сабекошту і падняцьці працоўнай дысцыпліны.

Сацыялістычнае спаборніцтва зьяўляецца новым уздымам творчай ініцыятывы мас для пасьпяховага вырашэньня важнейшых задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Прэзыдыум ЦСПСБ са здавальненьнем сьцьвярджае, што гэты пралетарскі ўздым паступова ахопліває таксама і рабочых БССР. Менская агульнагарадзкая рабочая канфэрэнцыя, якая адбылася ў красавіку г.г., прайшла пад знакам глыбокага разуменьня рабочымі Меншчыны перажываемых намі цяжкасьцяў і вызначэньня практычных мерапрыёмстваў для іх зьнішчэньня. На гэтай канфэрэнцыі адбыўся масавы дагавор 2 дэлегацый рабочых заводаў «Камунар» і «Энэргія» па правядзеньні сацыялістычнага спаборніцтва. Высокую пралетарскую сьвядомасьць выявілі таксама рабочыя віцебскіх заводаў «Чырвоны Мэталіст» і «Камінтэрн», якія заключылі гаспадарча-палітычны дагавор з гаспадарчымі органамі і ўрадам.

Весткі з месц сьведчаць аб тым, што і на іншых округах рабочыя масы выяўляюць высокую сьвядомасьць і ініцыятыву для зьнішчэньня цяжкасьцяў, якія стаяць на шляху разьвіцьця сацыялістычнага будаўніцтва.

Прэзыдыум ЦСПСБ заклікае ўсе саюзныя арганізацыі аддаць максымум увагі правядзеньню сацыялістычнага спаборніцтва, скарыстаўшы ўсе магчымасьці для шырокай папулярызацыі сярод рабочых мас мэтадаў і задач сацыялістычнага спаборніцтва і аказаць канкрэтную дапамогу мясцом у арганізацыі спаборніцтваў.

Надаючы вялізарнае палітычнае і эканамічнае значэньне сацыялістычнаму спаборніцтву, прэзыдыум ЦСПСБ прапануе ўсім прафсаюзным арганізацыям яшчэ шырэй разгарнуць працу па правядзеньні масавых пралетарскіх дагавораў, максымальна ўцягваючы ў іх шырокія рабочыя масы. Сацыялістычнае спаборніцтва можа быць праведзена як паміж асобнымі прадпрыёмствамі, так і паміж асобнымі цэхамі, брыгадамі, адзяленьнямі, групамі і нават асобнымі рабочымі вытворчасьці.

Дзеля папулярызацыі задач сацыялістычнага спаборніцтва і ўцягненьня ў яго шырокіх рабочых мас неабходна скарыстаць мэтады, якія апраўдалі сябе ў часе агляду вытворчых нарад (гутаркі, сходы, выданьне газэт і інш.). У часе правядзеньня спаборніцтва павінны шырока асьвятляцца перад рабочымі масамі агульна-завадзкія і цэхавыя паказальнікі вытворчасьці працы.

Адначасова з гэтым неабходна аказваць усямернае садзейнічаньне прамысловаму паходу камсамолу, уцягваючы і дарослых рабочых у брыгады рабочай моладзі, якія арганізуюцца камсамолам.

Неабходна таксама на пасяджэньнях завкомаў, рабочых сходах, вытворчых нарадах, і пасяджэньнях акруговых праўленьняў саюзаў, ЦП і Акрпрафбюро рабіць даклады аб ходзе сацыялістычнага спаборніцтва, прымаючы захады да адхіленьня прычын, якія перашкаджаюць ажыцьцяўленьню заданьняў, вызначаных сацыялістычным спаборніцтвам.

У Саюзе ССР.

Спаборніцтва між Сярэдня-Волскаю вобласьцю і Ніжня-Волскім краем.

САРАТАЎ. 23-га красавіка пад тісан угавор аб сацыялістычным спаборніцтве між Сярэдня-Волскаю вобласьцю і Ніжня-Волскім краем. Аб падпісаньні ўгавору паведамлена Наркому Земляробства т. Кубяку з просьбаю вылучыць прадстаўніка для кіраўньня міжабласным камітэтам па спаборніцтву.

Згодна ўгавору Сярэдня-Волская вобласьць абавязуецца пашырыць засеўны абшар на 12 з паловаю процантаў проці леташняга. Ніжня-Волскі край абавязуецца пашырыць засеўны абшар на 13 проц. Вобласьць дае абавязацельства павялічыць ураджайнасьць ня менш, як на 5 процантаў, край—ня менш як на 4 проц., а па калгасах і савгасах, як вобласьць, так і край абавязаны павялічыць ураджайнасьць на 10 проц. Вобласьць бярэцца заснаваць 20 буйных калгасаў на абшары ня менш 100 тысяч гэктараў, край—27 буйных калгасаў на абшары ў 120 тысяч гэктараў.

У зьвязку з спаборніцтвам Ніжня-Волскі крайком выпушчае спэцыяльную адозву да насельніцтва краю. Бюро крайкому УсеЛКСМ бярэ ўдзел у спаборніцтве між Сярэдняю і Ніжняю Волгаю і пасылае вызаў Сярэдня - Волскаму камітэту УсеЛКСМ.

Спаборніцтвы даюць вынікі.

МАСКВА, 25-4. Сацыялістычнае спаборніцтва дае ўжо вынікі. На паравой фабрыцы «Красный Курсант» у Вятцы за першыя дні міжцэхавага спаборніцтва выпрацоўка павялічылася з 7847 кілёграм за дзень да 11142 кілёграм. Значна зьменшыліся прастоі і брак. На Кісьленскіх капальнях на Далёкім Усходзе ў выніку спаборніцтва здобыч вугалю ўзрос з 436-ці тон да 572-х тон за дзень. За першую дзесяцідзёўку красавіка ня было прагулаў.

Выезд усходня-пруская дэлегацыі ў Нямеччыну.

МАСКВА, 23-4. У Маскву вярнулася з падарожжа па поўдні СССР усходня-пруская дэлегацыя на чале з обэр-прэзыдэнтам Усходняе Прусіі Зір. Зір, падводзячы вынікі пабыту дэлегацыі ў СССР, заявіў так: «Уся дэлегацыя выказвае надзвычайнае здаволеньне сваім пабытам у СССР. Усюды, дзе дэлегацыя пабывала, яна атрымала шмат цікавых уражаньняў. Вялічэзныя праблемы, якія ставіць перад сабою Савецкі Саюз—індустрыялізацыя краіны і перабудова сельскае гаспадаркі—усюды ажыцьцяўляюцца з вялікім напружаньнем сіл. І трэба прызнаць, што ў некаторых галінах ужо дасягнуты заслугоўваючыя ўвагі вынікі. Перамовы, якія праводзіла дэлегацыя з афіцыйнымі ўстановамі, усюды адбываліся ў спрыяючых варунках і былі прасякнуты духам узаемнага давер'я і разуменьня. Гэта дае магчымасьць выказаць упэўненасьць, што наладжаныя добрыя дачыненьні між Усходняй Прусіяй і СССР ня толькі ня спыняцца, але і набудуць далейшае паглыбленьне і разьвіцьцё».

Дэлегацыя ў поўным складзе выехала назад у Кенігзберг.

Савгас у паўміліёна гэктараў.

КЗЫЛ-АРДА, 23-4. Распачалася палявая праца ў самай буйнай савецкай гаспадарцы Саюзу—Чаглінскім. Савгас засноўваецца на абшары ў паўміліёна гэктараў (у адным масыве). У савгасе працуе ўжо 120 трактараў. Сёлета засяваецца пакуль што 10 тысяч гэктараў. Курсы трактарыстаў далі 250 рулявых. У савгасе распачалася будаўнічая праца.

Рабочыя вынаходцы на Днепрастане.

ХАРКАЎ, 25-4. Сабраны вельмі цікавыя весткі аб рабочым вынаходзтве на Днепрастане, аб новых Эдысонах, якія выходзяць з пралетарскага асяродку. На Днепрастане праз увесь час пачаліі 12 залатых рублёў за кожную амэрыканскую муфту для пэрфаратарнага малатка. Амэрыканскія муфты псаваліся праз кожных 12 гадзін працы. Рабочы Днепрастану тав. Літвіненка прапанаваў зрабіць муфту ня з сталі і медзі, а са звычайнага цэмантаванага жалеза. Такая муфта была зроблена і працуе ўжо 8 месяцаў і да гэтага часу няма і знаку, што яна псуецца. Літвіненка ўдасканаліў таксама і штурхачы для прафаратару. Вынаходка Літвіненкі дасьць эканомію Днепрабуду ў 600 рублёў штодня. Кранавы машыніст Мартынаў вынайшоў прыладу, якая пазбаўляе ад магчымасьці абарачвацца заграніччаму лёкамабільнаму крану пры вялікай нагрузцы. Да гэтага часу ў гэтай галіне было шмат аварый. Рабочы Няфедаў вынайшоў варстат для выпрацоўкі гаяк. Раней такія гайкі рабіліся ручным спосабам і за іх плацілі залатою валютаю. Вынаходка дала за паўтары месяцы 6 тысяч рублёў эканоміі.

Новыя залежы меднае руды.

ЛЕНІНГРАД, 23-4. У Казакстане—на паўночны захад ад возера Балхаш—геалёгічная разьведчая партыя выкрыла залежы меднае руды ў трох урочышчах—Коўнрад, Карабай і Сакуркай. У адным толькі ўрочышчы Коўнрад залежы займаюць абшар у 250 тысяч квадратных мэтраў.

Воолуг папярэніх падлікаў, у гэтай частцы залежаў агульны запас руды дасягае 25-ці міліёнаў тон.

Павялічэньне вырабу с-г. машын.

РАСТОЎ Н-Д. 19-4. Распачаўся будаўнічы сезон на Сельмашбудаўніцтве. У бягучым сезоне ў будаўніцтве будуць знаходзіцца 50 асобных будынкаў. Кошт усіх будаўнічых работ гэтага сезону разам з абсталяваньнем іх вылічваецца ў 15 міліёнаў рублёў. У чэрвені завод пачне выпуск сялянскіх ходаў, у сувязі з чым зараз ешпешна рамантуюцца адпаведныя цэхі. Устаноўка часткі абсталяваньня дала магчымасьць правесьці зборку першае партыі сялянскіх ходаў, якія па агульнаму водзыву перавышаюць якасьцю існуючыя на рынку сялянскія ходы.

ДА ЧЫСТКІ ПАРТЫІ.

Не дапушчаць шаблёну ў складаньні ячэйкавых характарыстык

На вытворчасьці, у вёсцы, у дзяржаўных і грамадзкіх арганізацыях умовы працы партыйных ячэек розныя. Гэта розьніца ўмоў і задач партыйнай працы патрабуе ад праверачных камісій у часе чысткі рознага падыходу і мэтадаў, каб ахапіць важнейшыя дырэктывы партыі, якія адносяцца да асноўных задач сацыялістычнага будаўніцтва, і адначасова з гэтым у кожнай катэгорыі ячэек праверыць спэцыяльныя дырэктывы. Так, дырэктывы партыі аб задачах рацыяналізацыі вытворчасьці, зьніжэньня сабекошту, павышэньня працоўнай дысцыпліны—для вытворчых ячэек; аб задачах барацьбы з бюракратызмам, валакітай, выкрыўленьнем клясавай лініі—для савецкіх ячэек; аб задачах калектывізацыі, вытворчага каапэраваньня, працы з беднатой—для вясковых ячэек і г. д.

Апрача таго, ва ўсіх ячэйках (вытворчых, вясковых, савецкіх, вузаўскіх) будзе зьвернута асаблівая ўвага на праверку якасьці масавай работы, на якасьць кіраўніцтва масавымі арганізацыямі.

Каб палегчыць працу праверачных камісій, каб дапамагчы ім найпаўней ацаніць дзейнасьць асобных ячэек, выкрыць у працы недахопы і дапамагчы іх ячэйкам выправіць, вялікае значэньне набывае складаньне ячэйкавых характарыстык. Да гэтай падрыхтоўчай працы РК і ячэйкі пад кіраўніцтвам АКК і АК павінны аднесьціся вельмі ўважліва і ў сьціслай форме, як гаворыцца ў лісьце ЦК і ЦКК КП(б)Б, адбіць усе станоўчыя і адмоўныя бакі адпаведна ўмовам працы асобных ячэек. На практыцы-ж праца гэта ў шэрагу месц выконваецца ня зусім дабраякасна, нават фармальна. Азнаямленьне са складзенымі ўжо характарыстыкамі некаторых ячэек проста такі гаворыць, што ад іх праверачныя камісіі возьмуць мала, калі ня будуць унесены карэктывы.

Вось некалькі прыкладаў з практыкі Мазырскай арганізацыі. Характарыстыка ячэйкі акрапа па абслугоўваньню культурных устаноў г. Мазыра.

„Усяго камуністаў 30, з іх членаў 24, канд.—6. Па сацыяльнаму становішчу: —рабочых—13, сялян—1, служачых—15, выхадцаў з іншых партый—3; ячэйка абслугоўвае культурна-асьветныя ўстановы гораду. У асноўным ячэйка здаровая, палітпадрыхтаваная. Процант прыцягнутых да адказнасьці—7. Партыйныя дырэктывы пераламляюцца правільна".

Вытворчая ячэйка зав. «Пралетары». «Усяго камуністаў—49, з іх членаў партыі—35, канд.—14. Па складу: рабочых ад варштату—41, выхадцаў з іншых партый—3. Ячэйка абслугоўвае завод—270 рабочых. У асноўным ячэйка здаровая. Па свайму стажу маладая. Рост ячэйкі нездавальняючы. Агульнае палітразьвіцьцё ячэйкі слабое. Ёсьць моманты цэхаўшчыны і сялянскіх настрояў. Недысцыплінавана. Процант прыцягнутых да партыйных спагнаньняў да агульнай колькасьці складу ячэйкі—10».

І, нарэшце, мяшаная вясковая Астаноўская ячэйка «ў сваім складзе налічвае 10 членаў і 3 канд. Склад ячэйкі палітычна разьвіты слаба; слаба вядзецца ўнутрывыхаваўчая праца, а таксама слаба вядзецца культурна-масавая праца, з прычыны таго, што кіраўнічы склад ячэйкі (бюро) мала падрыхтаваны. Агульная праца ячэйкі кульгае, і ёсьць нездаровыя моманты—склочніцтва, вышіўкі, антысэмітызм і інш; не разгорнута праца па ўцягненьню ў партыю рабочых і батракоў. Неабходна ўжыць сур'ёзныя меры да аздараўленьня ячэйкі, узмацніўшы выхаваўчую працу".

Уяўтыя, як прыклад, тры ячэйкавыя характарыстыкі—на савецкую, вытворчую і мяшаную вясковую—гавораць, што ў іх адсутнічаюць такія моманты, як характарыстыка масавасьці працы, барацьбы з бюракратызмам і валакіта (ячэйка Акрана); адсутнічае характарыстыка выкананьня дырэктыў партыі па рацыяналізацыі вытворчасьці, узьняцьці працоўнай дысцыпліны на заводзе (зав. «Пралетары»), а ў характарыстыцы вясковай ячэйкі зусім абмінуты момант вытворчага каапэраваньня і калектывізацыі і аб тым, як праводзіцца праца в беднатой. У характарыстыцы ўсіх 3-х ячэек не асьветлена ідэалёгічнае становішча партыйцаў, нічога не гаворыцца аб тым, якое было кіраўніцтва ячэйкамі з боку райкомаў.

Усё гэта вельмі важна ў кароткай форме паказаць у характарыстыках ячэек; важна таксама кароткa адбіць і тое, пад уплывам якіх прычын маюць месца тыя ці іншыя хваравітыя зьявішчы ў ячэйках.

Зараз, пакуль ня позна, неабходна ўлічыць гэтыя недахопы ў падрыхтоўцы характарыстык і старацца іх выправіць. Паўтараем, гэтым максымальна будзе палегчана праца праверачных камісій.

М. Ляўкоў.

Не дапусьціць у партыю.

(Калінкавіцкі райён, Мазыршчына).

Тры асобы: Янка У. Сыч, Лазарэўскі Е. Р. і Есьман Т. С. уступаюць у камуністычную партыю праз Мала-Луцюцевіцкую ячэйку. Усе тры, як на падбор.

Сыч быў нават у камсамоле, але калі трэба пахаваць дзіця ці адзначыць яго нараджэньне, дык Сыч тады не камсамолец—ён мае справу з папом. Сыч, між іншым, стары самагоншчык, і калі выпі'е—мора па калені. Сарваў жа ён, будучы п'яным, спэктакль у Аляксандраўскай школе ў часе сьвяткаваньня 10-годзьзя Кастрычнікавай рэвалюцыі.

Другі—Лазарэўскі, растратчык грамадзкіх грошай у в. Аляксандраўка. Гэты тып вельмі любіць таксама хрысьціць сваіх дзетак і быць кумам у добрага суседа.

Трэці—Есьман—быў пад судом за падлогі ў складаньні страхавых актаў і атрыманьні за гэта з дзяржаўных органаў грошай. За гэта ён быў пад судом, атрымаў тры гады ўмоўна. Ён, між іншым, загадваў аддзяленьнем пошты, дзе зрабіў растрату. Наогул, гэта тып з крымінальным мінулым.

Пытаньне: няўжо крымінальнікі будуць прыняты ў партыю? Нам здаецца, што партыя гэтага не дапусьціць—такім няма месца ў партыі. Партыя ня толькі ня можа дапусьціць крымінальнікаў у свае шэрагі, яна ня можа дапусьціць і гультаёў, якім зьяўляецца Сыч. Ён мае 1/6 частку надзелу зямлі, прычым нават і паловы свае зямлі не засявае.

Чыгуначнік.

І ёсьць і няма ячэйкі.

(Крупскі райён, Аршанскай акр.).

Выдрыцкая ячэйка складаецца з трох членаў партыі і аднаго кандыдата; фактычна-ж сходы адбываюцца пры наяўнасьці двох членаў і аднаго кандыдата, бо адзін член партыі зьяўляецца старшынёю Ухвальскага спажывецкага т-ва і ўжо тры м-цы ня быў на сходзе.

Трэба адзначыць, што сэкратар ячэйкі вельмі неаўтарытэтная асоба сярод сялянства, няправільна праводзіць клясавую лінію ў адносінах сялянства, вось чаму ячэйка амаль ніякага ўплыву ня мае на вакольнае жыцьцё і на сялянства і ня мае вакол сябе актыву.

Падтрыманьне ў працы для правядзеньня розных мерапрыёмстваў маглаб аказаць камсамольская ячэйка, але кіраўніцтва працаю апошняй з боку партыйнай ячэйкі няма, з прычыны чаго назіраюцца сярод КСМ вельмі нездаровыя зьявішчы. Сэкратаром ячэйкі КСМ зьяўляецца вусім палітычна няпісьменны хлапец, які фактычна лічыцца механічна выбыўшым з КСМ, як нараджэ. 1903 году, а кандыдатам партыі яго не зацьвердзілі. Вядома, што пры такім становішчы і ў КСМ ячэйцы працы няма.

Цікава адзначыць, што да апошняга часу ніхто з райёну ня прыехаў і не дапамог наладзіць справу, а калі нават і прыяжджалі працаўнікі, то па кампанейскіх пытаньнях.

Трэба ці ліквідаваць ячэйку пры такім складзе, ці дапамагчы ёй наладзіць працу.

Анічул З.

Рыхтуемся да чысткі.

(Смалявічы, Меншчына).

Пытаньне чысткі партыі было абгаворана ў пачатку красавіка на райённым партыйным сходзе; цяпер гэта пытаньне абгаварваецца на адчыненых сходах ячэек.

На адчыненым сходзе Жодзінскай ячэйкі КП(б)Б сталу даклад аб чысткі партыі. Аб сходзе загадзя былі паведамлены рабочыя савгасу, чыгункі і насельніцтва. Сход адчыніўся пры перапоўненай партыйцамі, камсамольцамі і беспартыйнымі хаце-чытальні; быў заслухан даклад апорга ГК КП(б)Б аб чысткі партыі, пасьля чаго пачалі задаваць пытаньні.

Характэрна адзначыць, што толькі 7 пытаньняў задалі партыйцы, а 24—беспартыйныя рабочыя і сяляне.

У спрэчках выступілі 15 таварышоў, з якіх партыйцаў 5, а астатнія—беспартыйныя рабочыя і сяляне.

Вось што яны сказалі ў спрэчках:

— Трэба дзякаваць, што партыя праводзіць чыстку, гэтым самым яна ажывіць работу ячэек,—кажа рабочы савгасу «Зарэчча» Граковіч.

А рабочы савгасу Грышкін кажа: «У 1927 г. мы хацелі ўступіць у партыю, але ўбачылі, што партыйцы п'юць, і таму мы ня ўступілі».

Выступаўшыя ў спрэчках сяляне скардзіліся на ячэйку за тое, што яна нічога не зрабіла ў справе калектывізацыі, з прычыны чаго на тэрыторыі сельсавету няма ніводнага калектыву, а Жодзінскі сельсавет лічыцца самым вялікім у Смалявіцкім райёне.

Пры дапамозе рабочых, батракоў і сялян-беднякоў наша партыя зможаачысьціцца ад нягодных элементаў і папоўніць свае шэрагі за лік лепшай часткі рабочых, батракоў і сялян-беднякоў.

Б. Маркевіч.

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

АДЧЫНІЎСЯ III АКРУГОВЫ ЗЬЕЗД САВЕТАЎ МАЗЫРШЧЫНЫ.

(Па тэлефону ад нашага карэспандэнта).

24 красавіка адчыніўся III акруговы зьезд саветаў Мазыршчыны. На зьезд прыбыло каля 200 дэлегатаў. Зьездам пасланa прывітальная тэлеграма XVI партканфэрэнцыі, ЦК УсеКП(б), ЦВК БССР і СНКБ.

Зьезд віталі прадстаўнікі Акругкому партыі і прафсаюзаў. У ганаровы прэзыдыум абраны члены Палітбюро ЦК УсеКП(б), тав. Гамарнік, Чарвякоў і Галадзед, пасьля чаго зьезд прыступіў да сваёй працы. Зьезд заслухаў справаздачу ўраду. Са справаздачай выступіў тав. Бэнэк.

Саф'ян.

Падрыхтоўка да 1 мая.

БАБРУЙСК, 25-4. Ужо цяпер па клюбах і саюзах праводзяцца гутарні аб значэньні першага мая для працоўных Савецкага Саюзу. Падрыхтоўка цесна ўвязваецца з антырэлігійнаю работаю. Бібліятэчні клюбаў рыхтуюць спэцыяльныя бібліятэчні да сьвята. Гуртні рыхтуюць з свайго боку мастацкае афармленьне сьвяткаваньня.

Апрача ўрачыстасьцяў, якія будуць праведзены ў дні майскага сьвята (вечары, дэманстрацыі і г. д.), мяркуецца адзначыць гэтае сьвята выпускам школ па ліквідацыі няпісьменнасьці, ваенных гурткоў, гурткоў санітарных. Да гэтага часу рыхтуецца адчыненьне дзіцячых садоў і пляцовак як у горадзе, так і ў вёсцы.

У дзень 1 мая ў горадзе адбудзецца адчыненьне гарадзкога саду «Прафінтэрн». Перад першым мая на вуліцах наладжана будзе дэманстрацыя кінофільмаў. Тэатры і кіно ў дні сьвята наладжваюць агульнадаступныя спэктаклі.

2 мая бабруйскі камсамол арганізоўвае масавы паход у вёску пад лёзунгам шырокай арганізацыі дапамогі вясковай беднаце ў правядзеньні сяўбы. Гэты паход зьвяжуцца працягам камсамольскага паходу за ўраджай, які ва ўмовах Бабруйшчыны мае свае вялікія станоўчыя вынікі.

Па выніках папярэдняй падрыхтоўкі да сьвята можна сказаць, што сьвяткаваньне 1 мая на Бабруйшчыне выявяцца ў масавае культурнае сьвята і адначасова ў дэманстрацыю супроць рэлігіі і рэлігійных забабонаў.

А. Дамброўскі.

Расьсьледваньне справы забойства селькора Івановіча.

(Ад нашага спэц. карэспандэнта).

Зьверскае забойства вясковага актывіста вёскі Бардзілаўкі, Самахвалавіцкага райёну, Івановіча, якое адбылося ўначы з 12 на 13 красавіка ў вёсцы Патроўшчыны, дзе Іваановіч знаходзіўся на курсах сельска-гаспадарчага актыву, не прыцягнула да сябе належнай увагі з боку мясцовых, партыйных і савецкіх органаў. Раймілiцыя, нікога не паведаміўшы аб факце забойства, сама ўзялася за вядзеньне справы без належнай чуласьці, чым затрымала ход расьсьледаваньня справы.

Камісія, якая выехала 23 красавіка з Менску, на месцы мабілізавала ўсе сродкі для выяўленьня прычыны забойства. Па справе затрыманы 4 асобы, якія западозраны ў забойстве. З прыездам камісіі ўзмоцнена сьледзтва і знойдзены некаторыя рэчы забітага, якія былі забраны забойцамі. Сьледзтва ў поўным разгары. Акрамя гэтай справы, камісія занялася высьвятленьнем стану рабселькораўскага руху ў райёне і кіраваньня з боку мясцовых парт-арганізацый.

Я. Ч.

Згінуў селькор Бужынскі.

ПОЛАЦАК, 22-4. 15 красавіка невядома куды згінуў старшыня камуны «Маяну» (Дрысенскі раён), член партыі, ён-жа актыўны селькор «Беднаты», «Чырвонай Полаччыны» і інш. газэт, тав. Бужынскі, які за апошні час змагаўся за ўзмацненьне камуны, вёў рашучую барацьбу з рознымі злачынствамі, карыстаўся вялікім аўтарытэтам сярод сялянства і праводзіў шырокую грамадзкую працу. Ёсьць дапушчэньне, што селькора Бужынскага забілі, бо яму раней яшчэ пагражалі забойствам.

Для падрабязнага высьвятленьня і прыняцьця належных мер у камуну выехала з Полацку спэцыяльная камісія.

Пачалося перасяленьне.

Ворша, 22-4. У гэтым годзе Аршанскай акрузе для перасяленьня сялян дана 10.000 душавых месцаў у Сібіры, 2675—на Далёкім Усходзе і 1800 на Урале. Увесь гэты фонд разьмеркаваны ўжо на райёнах і апошнім дадзена заданьне сачыць за тым, каб перасяленьне пайшло пераважна за кошт калектываў і наогул каапэрацыйных арганізацый. У гэтым годзе падбор перасяленцаў павінен быць не выпадковы, да кожнага трэба прыглядацца і даваць магчымасьць перасяляцца толькі тады, калі ў гэтым ёсьць патрэба і калі бяз гэтага ня можна будзе абыйсьціся. Таксама ў гэтым годзе будзе значна ўзмоцнена навіраньне за тым, каб перасяленцы здавалі сваю зямлю ў арэнду пераважна беднаце і сераднякам. Перадача зямлі ў арэнду заможным і кулакам дапушчацца ня будзе. Райвыканкомам дадзена заданьне ўвесь фонд па перасяленьню скарыстаць поўнасьцю. Калі ён будзе заставацца, перадаваць тым райёнам, дзе ён будзе патрэбен.

А. Мілашэўскі.

Фэльет

Адрас былому старшыні.

— Мы, адказныя і тэхнічныя супрацоўнікі Талочынскага райвыканкому, Аршанскай акругі, Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі, выказваем глыбокі сум і незахаваны жаль з прычыны перакіданьня ў другі райён нашага дарагога і паважанага старшыні Сінічкіна.

Вы, дарагі і паважаны былы старшыня Сінічкін, за год сумлённай працы ў галіне сацыялістычнага будаўніцтва выявілі сябе разумным, старанным і рупным гаспадаром. Мы не запамятавалі, як вы дамагаліся на кожным пасяджэньні больш вялікага выдаткаваньня грашовых сродкаў на эканамічнае адраджэньне краіны, і як у фінансавай кніжцы, супроць графы—„непрадбачаныя выдаткі"—было напісана злядзейскім почаркам: «выдана Сінічкіну дапамога на падтрыманьне цяжкага матар'яльнага становішча ў суме 250 руб.».

А ў другой графе—«выдаткаваньне сродкаў на рамонт камунальных будынкаў» таксама на ваша шаноўнае прозьвішча запісана 300 руб. Вязьмоўна, мы таксама ведаем, што гэтыя грошы пашлі на прыватны дом, належачы грамадзяніну Барадзе С. Праз некаторы час абсталяваную кватэру вы перадалі пад штаб упаўнаважанаму ДПУ Сазановічу, а самі пераехалі ў камунальны будынак, ня гледзячы на тое, што яго трэба было аддаць пад кватэры міліцыянэрам. Гэтаму самаму Сазановічу, як відаць па дружбе, было выплачана 70 руб. у выглядзе дапамогі з зарплаты медыцынскага персаналу.

Кожную хвіліну ўспамінаем вас ня толькі мы, калегі па працы, але і наша славутая інвалідная каапэрацыя, у якой вы па прывычцы і традыцыях дзядоў набралі ў бестэрміновы крэдыт рознай дробязі на 100 руб., у прыватнасьці, некалькі дзесяткаў бутэляк цьвёрдалобай ангельскай «горкай шчанскай зуброўкі, а таксама... з вонымі галоўкамі.

Мы, дарагі былы старшыня, з емнасьцю адзначаем, што вы д удала павылучалі жанчын на а ную працу ня толькі ў залатых мовах 8 сакавіка. Так, напрыклад вашаму загаду намесьніцай стар спажывецкага таварыства была ж ната (ня важна, што пратэст несьвядомыя пайшчыкі) ваша з ная жонка.

І яшчэ з прыемнасьцю заяўляе, што, наогул, у нас большасьць сельніцтва лічыла, што ўлада ў ч чынскім райёне належыла ня т вам, але, калі ня ў большай ме вашай паважанай палавіне. Напры нешта раз на прэзыдыуме разгля ся заява вартаўніка райвыканком выдачы яму дапамогі на лячэньне, ваша жонка спакойна падска жорстка «адмовіць», што і было блена вамі ў тую-ж хвіліну.

Як апошняе, мы напомнім вам, за пяць месяцаў бюджэтнага году ў ў міністрацыйна-гаспадарчыя сродкі даткаваны. Што зробіць новы с райвыканкому—невядома, але другі тыдзень мінае, як пішам мы ведкі на архіўнай паперы і езьдз сельсавет на сваіх дваіх. Урэшце волььце сказаць, што калі Арш акрвыканком ужо прыстроіў ва работу, дык працягвайце сваю ка ную дзейнасьць у такім-жа самым прамку, бо ня ўсюды такая ціш сумотная, як у брудным Талоч мо' ў Круглым, Дрыбіне, ці Горках пішуць сапраўдны адрас з подпісам роднага судзьдзі і рэзалюцыяй пр рора.

За маўклівых супрацо каў РВК, камфракцыі і р кому партыі расьпісаўся Цім. Зарэчны

ВЕЧАР БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ У МАСК

(Ад нашага маскоўскага карэспандэнта).

Вялікі Чырвонаармейскі Палац — Цэнтральны Дом Чырвонай арміі ў Маскве.

У гэтым доме 21 красавіка адбыўся вялікі вечар беларускай культуры.

Сотні пакояў, лябараторый, выставак... Тут куецца думка сьвядомага ваякі Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі—вартаўніка СССР.

Побач з іншымі выстаўкамі на другім паверсе арганізавана беларуская выстаўка. Беларусы, рабочыя Масквы і чырвонаармейцы, што сабраліся на вечар, шырам-чарадой праходзяць каля беларускай выстаўкі—знаёмяцца з гаспадарчымі і культурнымі дасягненьнямі Савецкай Беларусі, з гісторыяй рэвалюцыйнага мінулага і тымі напрамкамі, па якіх працоўныя Беларусі ідуць да новага жыцьця сацыялізму.

А 8 гадзіне ўвечары т. Пяцюкевіч адчыняе вечар, прысьвечаны беларускай культуры. У прэзыдыуме—т. т. Чарвякоў, Паўлюкевіч, Пяцюкевіч, Сафонаў, прадстаўнікі рабочых Масквы і прадстаўнікі Чырвонай арміі. У ганаровы прэзыдыум абіраюцца т. т. Чарвякоў, Гамарнік, Васілевіч, Калінін, Варашылаў і Аншліхт.

ДАСЯГНЕНЬНІ БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ І ГАСПАДАРКІ.

З дакладам аб дасягненьнях беларускай культуры і гаспадаркі выступіў сталы прадстаўнік БССР пры ўрадзе СССР т. Паўлюкевіч.

Працоўныя Савецкай Беларусі шпаркімі крокамі ідуць па шляху сацыялістычнага будаўніцтва, ня гледзячы на ўсе тыя раны, якія нанесла імперыялістычная і грамадзянская вайна. Усё зруйнаванае, разбуранае ўпартай настойлівасьцю працоўных адноўлена.

Кастрычнікавая рэвалюцыя дала магчымасьць працоўным Савецкай Беларусі стаць незалежнымі, дала магчымасьць самастойна пад кіраўніцтвам Камуністычнай Партыі будаваць сваю культуру і гаспадарку. Малая, незаметная Беларусь, якая знаходзіцца сярод балот і лясоў, на роўных правах уваходзіць у наш вялікі Савецкі Саюз, пры дапамозе якога працоўныя Савецкай Беларусі зрабілі вялікія посьпехі ва ўсіх галінах будаўніцтва.

У нацыянальным пытаньні Кастрычнікавая рэвалюцыя зрабіла роўнымі ўсе нацыянальнасьці. Раней у Беларусі ня было ніводнай школы, ніводнага тэатру, ні бібліятэкі, ні газэты; цяпер у Савецкай Беларусі ёсьць чатыры ВУЗ'ы, звыш 30 тэхнікумаў, дзесяткі газэт усіх нацыянальнасьцяй, і ўсё гэта зроблена за якіх-небудзь 7-8 год.

Далей, дакладчык спыняецца на становішчы Заходняе Беларусі і па апошнім працэсе „Беларускай Грамады".

ПРАМОВА ТАВ. ЧАРВЯКО

— Таварышы! У сучасны мо усё больш узмацняецца ўвага да цыянальнага пытаньня. Гэта зусім зумела, бо ўтварэньне Савецкага юзу пабудавана на аб'яднаньні нацыянальнасьцяй, што зьяўляецца ўсім сьвеце нябывалай нацыянальн палітыкай, якую праводзіць наша муністычная Партыя.

Гісторыі было патрэбна падзяліць ларусь на дзьве часткі: адна ч ка яе знаходзіцца ў СССР, а дру —у суседніх буржуазных краінах. ючы такое становішча, мы можам чыць, які ўплыў робяць на разьв цё краіны савецкі і капіталісты лад. Савецкая Беларусь адрадзіл да новага жыцьця шляхам шп кага разьвіцьця сваёй нацыяна най культуры і гаспадаркі; з к ным годам паляпшаецца матар'яль становішча працоўных мас, расы ўзмацняецца наша сацыялістычнае даўніцтва. Усе гэтыя вынікі прац вялікія дасягненьні Савецкай Белар кідаюцца ў вочы ўсім працоўным піталістычных краін, а асабліва—З Беларусі.

Далей т. Чарвякоў спыняецца працэсе «Беларускай Грамады» і тым становішчы, у якім прыходзі жыць і змагацца працоўным Зах. ларусі.

— Калі БССР,—кажа т. Чарвяк —з кожным днём мае ўсё новы новыя дасягненьні ў гаспадарцы культуры, дык там, у Зах. Белар сі, мы бачым нябывалы ўціск; т асобныя нацменшасьці прымуш ны шукаць прытулку ў інш краінах. У выніку гэтага, як мы даем, працоўныя Зах. Беларусі ў часны момант ясна ўяўляюць са што толькі пры савецкім ладзе пр дзе вызваленьне іх ад уціску к піталу, і што для гэтага трэба іс па прыкладзе Савецкай Беларусі.

Нацыянальная палітыка, якая пр водзіцца ў адносінах да Савецкай Б ларусі, робіць вялікі ўплыў на З Беларусь і на ўсе сумежныя буржу ныя краіны. І нямецкі карэспа дэнт, які прыяжджаў у БССР, б прымушан адзначыць вялікія д сягненьні Савецкай Беларусі.

* * *

Пасьля ўрачыстай часткі сіламі ларускага клюбу ў Маскве і артыст мі Беларускага Дзяржаўнага тэат быў наладжан вялікі канцэрт. Хор ларускага клюбу выканаў шэраг сы ваў. Сімфанічны канцэрт маскоўска радыё-вузла выканаў беларускія мэ ды.

Я. Збуржынск

Новы халадзільнік у Магілеве.

Магілеўскі акруговы выканком ухваліў праэкт пабудовы ў Магілеве халадзільніка па лініі Наркамгандлю.

УМЯШЧАЛЬНАСЬЦЬ ХАЛАДЗІЛЬНІКА АРЫЕНТЫРОВАЧНА ВЫЛІЧАНА ДЛЯ ПЕРШАЙ ЧАРГІ НА 600 КУБ. САЖ. (НА ЗАХАВАНЬНЕ 75 ТЫС. ПУД. РОЗНЫХ ПРАДУКТАЎ), КОШТ ПАБУДОВЫ—К

САМАКРЫТЫКА—ПРАВЕРКА—КАНТРОЛЬ МАС

Самакрытыка дапаможа ачысьціць апарат ад гнілі.

Неадкладная задача.

Набліжаецца чыстка савецкага апарату. У падрыхтоўчую працу да чысткі ўцягнуты шматтысячныя масы працоўных, якія ўжо выказалі свой погляд у сваіх рэзалюцыях па гэтым пытаньні.

Аб чым гаворацъ гэтыя пастановы? Яны яшчэ раз сьведчаць аб тым, што пытаньне чысткі савецкага апарату ўзьвышаецца неабходным і неадкладным мерапрыёмствам, асабліва ў сучасных умовах сацыялістычнага будаўніцтва.

Аднак, праца па чыстцы савецкага апарату ад варожых, бюракратычных, негодных элемэнтаў дасьць тых вынікаў, якіх мы [illegible] калі ня зьвяжам чысткі з высоўваньнем у апарат новых кадраў працаўнікоў, якія выгадуюцца на заводах і фабрыках і на ніве савецкай працы. Чыстка праводзіцца дзеля аздараўленьня дзяржаўнага апарату, палепшаньня яго працы прыстасаваньня яго да найлепшага абслугоўваньня працоўных мас; вось чаму пытаньне арабочаньня апарату, вылучэньня ў апарат кадраў працаўнікоў з рабочых і працоўнага сялянства набывае ў сучасны момант актуальнае значэньне.

Як-жа абстаіць справа з пытаньнем падрыхтоўкі кадраў, высоўваньне працаўнікоў з рабочых і працоўных сялянскіх мас для замены вычышчаных? Жаль, трэба сьцьвердзіць, што гэтаму пытаньню вельмі мала аддаецца увагі. Сур'ёзна, падзелаваму ні адзін саюз гэтым пытаньнем не займаўся, а выключэньнем саюзу савецка-гандлёвых служачых, а між тым гэта непасродная іх задача, якую неабходна ў бліжэйшы пэрыяд вырашыць.

Саюз савецка-гандлёвых служачых імкнуўся арганізаваць цэлы шэраг курсаў для падрыхтоўкі працаўнікоў, зьвяртаўся да вытворчых саюзаў, каб яны вылучылі рабочых на курсы, і ні адзін саюз не патурбаваўся зрабіць што-небудзь у гэтым напрамку.

Пытаньне з вылучэньнем наогул абстаіць дрэнна: адсутнічае зацікаўленасьць гэтым пытаньнем з боку прафсаюзных органаў, вылучэньства носіць недастаткова грамадзкі характар, слаба пастаўлена дапамога вылучэнцам у справе ўзьняцьця іх тэарэтычнай і практычнай кваліфікацыі.

Каб чыстка савецкага апарату спраўды дала належныя вынікі, асабліва ў справе ўзьняцьця працаздольнасьці яго і правільнага правядзеньня клясавай лініі ў працы, трэба тэрміново ўзяцца за працу па адборы і падрыхтоўцы вылучэнцаў. Трэба арганізаваць зараз-жа шэраг курсаў для вылучэнцаў, маючы на ўвазе характар іх будучай працы ў той ці іншай установе.

Поруч з вылучэньнем у гарадох неабходна адначасова заняцца пытаньнем вылучэньства і ў вёсцы ў нізавы дзяржаўны апарат. Сярод бядняцка-серадняцкага актыву шмат знойдзецца добрых працаўнікоў, якія з посьпехам змогуць працаваць у нашых установах.

Вылучэньства і падрыхтоўка працаўнікоў у дзяржаўны апарат з рабочых і працоўных сялянскіх мас неадкладная задача. Гэту задачу трэба вырашыць як найхутчэй. М.

Чужыя людзі ў загатоўчым апараце.

(Самахвалавічы, Менскай акругі).

З восені, калі распачалася загатоўчая кампанія, нашы каапэратары доўга думалі аб тым, як паставіць на належную вышыню мясазагатоўкі. Дзеля гэтага як адно, так і другое таварыства запрасілі на працу мясазагатоўцаў. Загатоўчая праца разгарнулася. У крэдытным т-ве жывёла набывалася цэлымі гуртамі па 100 і больш штук. Але-ж справа мясазагатовак у абодвух таварыствах была пастаўлена так, што ніхто цяпер ня ведае, колькі было куплена жывёлы, які прыбытак далі мясазагатоўкі, і ці ўвесь прадукт здаваўся ў дзяржаўныя і каапэрацыйныя ўстановы. Адно толькі вядома, што ў крэдытным т-ве зварот на мясазагатоўках дасягнуў 50000 руб.

Рэвізійная камісія спажывецкага т-ва доўга білася, пакуль зрабіла падрахунак. Выявілася, што мясазагатоўкі далі прыбытку больш 900 р., але адначасова растрачана загатоўшчыкамі 654 р., рэвізійная камісія ў акце вынесла заключэньне, што загатоўшчыкаў трэба зара-жа зьняць з працы і аддаць пад суд, ня гледзячы на гэта, апошні працуюць і па сёньняшні дзень.

Трэба адзначыць, што мясазагатоўцы,—былыя спэкулянты і пазбаўлены выбарных правоў.

Так нашы каапэратары далі прытулак спэкулянтам, якія атрымоўваюць па 150 р. у месяц, гандлююць, як ім захочацца, і нажываюцца на гэтай справе, растрачваючы грамадзкія грошы.

Трэба хутчэй іх вычысьціць з нашых каапэрацыйных установаў.

Шыпоўнік.

Як Зіначка ашукала Наркамасьветы.

Зіначка, дачка буйнага дамаўласьніка-нэпмана Левіна вучыцца сваю навуку з гімназіі Левінкай, затым вучыцца ў гімназіі Рэйман, а на сканчэньні агульна-адукацыйных курсаў трапіла... у... Беларускі Дзяржаўны Унівэрсытэт. Дармо, што пазбаўлена ў правах Зіначка. Гэта не перашкаджае ёй трапіць на ўзфак і вучыцца на сацыяльна-гістарычным аддзяленьні тры гады.

Ужо на першым курсе Зіначка заявіла:

— Ох, як цяжка вучыцца ў гамскім унівэрсытэце!—і робіць захады перанесьціся ў Ленінград...

А малі яе, раскормленая нэпманка Левіна, кажа суседзям:

— О, мая Зіначка! Мая Зіначка будзе добраю жонкаю доктару. Не, яна настаўніцай ніколі ня будзе, а вышэйшую асьвету—чаму не атрымаць, калі плаціць прыходзіцца ўсяго сто пяцьдзесят рублёў...

І Зіначка вучыцца.

Праўда, яна ў Унівэрсытэце зьвязваецца з сіяністам Капеліовічам і займаецца распаўсюджаньнем сіяністкай літаратуры сярод студэнцтва. У хаце яна чытае сіяністкія часопісы, а ў унівэрсытэце на семінарыях яўрэйскай культуры ў асыстэнта Сосіса абурана выказвае сіяністкія погляды:

— Чаму у савецкай дзяржаве няма для яўрэяў аўтаномнай рэспублікі?.. Чаму мы не вывучаем гісторыі яўрэйскага народу?..

І Зіначка, пераходзячы з курсу на курс, вучыцца, „рыхтуецца" атрымаць атэстат аб сканчэньні БДУ і права на выкладаньне грамадазнаўства ў савецкай працоўнай школе.

Увесь час Зіначка пурэецца «хамаў». Яна з імі ня хоча нават гаварыць. Грамадзкая праца студэнцтва для яе не абавязкова. Іншая справа мяшчанскую вечарынку у сваёй хаце наладзіць—на гэта Зіначка заўсёды гатова. На вечарынках адбываецца і «апрацоўка».

Чыстка Беларускага ўнівэрсытэту ад варожа-клясавых элемэнтаў настае студэнтку Зіначку Левіну на трэцім курсе. Пачуўшы пра чыстку, жадаючы стаць поўнаправным, яна рантоўна просіць грамадзкай работы. Але трапляе Зіначка над пралетарскі вожык чысткі і выключаецца з Унівэрсытэту, як клясава-чужы элемэнт, якому нельга ў будучыні даручыць выкладаньне такой важнай дысцыпліны, як грамадазнаўства ў яўрэйскай працоўнай школе.

Зіначка зьнікае з Унівэрсытэту. Настрой пралетарскага студэнцтва аднадумны.—Добра, што вымятаюць усякую твань з нашых рядоў!

— Няма Зіначкі!..— жартуюць хлопцы.

Аднак, рантоўна Зіначка зноў наказваецца ў Унівэрсытэце:

— «Моя Наркомпрос восстановил!»—з пагардай заяўляе студэнцтву і працягвае навучаньне.

Студэнцтва абурана. Зноў пачынаюцца гутаркі пра Зіначку і ў дадатак пра... Наркамасьветы.

— Вось як упарта лезе нэпман у пралетарскія шэрагі...

— У Наркамасьветы сядзяць прыміранцы—яны замазваюць клясавую сутнасьць нашай барацьбы, нашага пралетарскага Унівэрсытэту...

Аказваецца, што НКА тут вінават мала. Зіначка ашукала НКА, затаіўшы, што яна студэнтка сацыяльна-гістарычнага аддзяленьня, а напісаўшы ў заяве, што яна студэнтка прыродазнаўчага...

... А якая ў прыродзе клясавая барацьба... Гэта ня тое, што ў гісторыі клясавай барацьбы чалавецтва...

На акове гэтага Зіначка Левіна атрымлівае ад НКА паперку ў БДУ з прапановай... аднавіць.

І Зіначка сапраўды аднаўляецца.

На гэтым, бяўмоўна, гісторыя з ашуканствам НКА—ня скончана.

Студэнты горача пратэстуюць. І мы ўпэўнены, што НКА адменіць сваю пастанову пра Зіначку.

Такім, як Зіначка, ня месца ў Унівэрсытэце.

Такім, як Зіначка, мы ня можам даручаць выхаваньне моладзі. АКША

Рыхтуемся да чысткі савецкага апарату

(г. Мсьціслаў).

Мсьціслаў распачаў падрыхтоўку да чысткі савецкага апарату. Быў скліканы сход прафактыву, які заслухаў інфармацыйны даклад упаўнаважанага РСІ аб чыстцы і мэтадах яе правядзеньня. Ва ўмовах Мсьціслаўля назіраюцца моманты бюракратызму, валакіты, скрыўленьня клясавай лініі, што зьяўляецца прадуктам засьмечанасьці савецкага апарату, а таму тут чыстка вельмі патрэбна.

У спрэках па дакладу выказалася каля дзесяці таварышоў, якія адзначалі неабходнасьць добрай падрыхтоўкі да гэтай працы, каб пазбавіцца магчымых памылак. Адзін з прысутных заўважыў зьмену з боку некаторых служачых у адносінах да наведвальнікаў: служачыя зрабіліся вельмі ўважлівымі да апошніх. Гаварылі некаторыя аб тым, што было-б добра арганізаваць невялікія групы з рабочых, жанчын і накіраваць іх па ўстановах для праверкі працы.

Вынесена прапанова РПБ аб наладжаньні курсаў для вылучэнцаў. Скор

ГУРЭВІЧ—ЗА ПРЫВАТНІКА.

Упаўнаважаны Зелянецкага лясьніцтва па лесу загатовак Гурэвіч падпісаў умову з беднякамі в. Убалоці на вывад лесу на прыстань. Калі дарога была ценская, дык бедняки вазілі лес, а як дарога паправілася, упаўнаважаны наняў заможнікаў з другой вёскі вазіць гэты самы матар'ял, негледзячы на тое, што падпісаў умову, а калі адзін з беднякоў Максімаў пашоў пытаць упаўнаважанага, чаму ён наймае вазіць лес заможнікаў, дык упаўнаважаны прагнаў яго з хаты.

ЦІ ПАТРЭБЕН ГЭТКІ.

У Юравіцкім РВК, Мазырскай акр. на пасадзе скарбніка фінчастку працуе Сабатароў. Калі да Сабатарова зварочваюцца сяляне на якой-небудзь справе, ён адказвае: «Прыдзеш яшчэ 5 раз—няма грошай у касе» і г. д. Затое ён любіць у часы працы кідаць яе і рабіць прыемныя прагулы.

Юравіцкі РВК павінен падумаць аб шкоднасьці такога працаўніка.

М.

ВЫГНАЦЬ ШКОДНІКА.

Дачка кулака Вечар скончыла падфак БДУ і была накіравана на працу ў Пухавіцкую сямігодку. Вывіхі працы Вечар'аказаліся «вельмі добрымі». Разьмеркаваньне вучняў на «праваслаўных і іудзеяў», складаньне заможнай групы, забарона гаварыць па-яўрэйску,—усё гэта было зроблена хутка.

Аб дзейнасьці Вечар быў допіс у газэце „Чырвоная Зьмена". Камісія, якая расьследвала справу, усё гэта пацьвердзіла, але на гэтым і застанавілася. Замест таго, каб гэткі шкодны элемэнт выгнаць з савецкай школы, Вечар пераехаў у Навасёлкаўскую сямёхгодку.

Наркамасьветы! Радзім вычысьціць гэты нарост з школы.

А. С.

Там, дзе заселі бюракраты.

(Гомельскі акруговы суд).

У апошні час вельмі шырока абгаварваецца пытаньне аб увяняцьці ўрачайнасьці. Адначасова пастаўлена пытаньне аб барацьбе са шкоднікамі, перашкаджаючымі селяніну ўзьнімаць сваю гаспадарку (злачынцы, злодзеі, кулакі і г. д.).

Усе гэтыя мерапрыёмствы «не дачыпацца» гомельскага акруговага суду.

У Веткаўскім раёне, Гомельскай акругі ў вёсках ёсьць група злачынцаў, злодзеяў, хуліганаў, якая сыстэматычна тэрарызуе насельніцтва навакольных вёсак. Гэта браты Матэўшавы Карп і Саўка, браты Магонавы Янка, Рыгор, і Сяргей і нейкі Старушкоў. Усе яны перабывалі ў міліцыі і над судом ад 2-х да 5-ці разоў.

Пракурор, улічваючы іх сацыяльную небясьпеку і шчыльную сувязь з крымінальна - касацыйным аддзяленьні і-пад арышту іх вызваліў, паслаўшы нарсуду вельмі філёзофскую пастанову. Злодзеі хуліганы Матэўшавы і Магонавы зноў пачалі чыніць свае беспакаранныя справы. І праз тыдні два зноў гэта група нападае на лаўку падсудных за цяжкае параненьне сялянина (150 арт. Крым. Код.).

Нарсуд зноў прызнае іх знаходжаньне у Веткаўскім раёне сацыяльна-небясьпечным і зноў пасьля належных тэрмінаў турмы дае ім высылку на 3 гады кожнаму.

Здавалася-б, тут уся справа скончана. Але зноў судзейскія чыноўнікі акруговага суду вызваляюць іх і даюць замест турмы і высылкі прымусовых работы. А дзе-ж голас сялянства? Дзе кіпа папераў, паслаў сялян у Веткаўскую раймілІцыю? Гэтага яны ня чуюць і ня бачаць.

Яшчэ некалькі характэрных фактаў. У м. Сьвяцілавічах жыве прафсыянал злачынца Прывалаў Аляксей. Яму с-г. таварыства дае на набыцьцё каня 85 руб.; ён за гэтыя грошы едзе на Каўказ, прапіў іх, прагуляў і прыехаў назад красьці, хуліганіць. Агульны сход сялян склаў хадайніцтва за 53 подпісамі аб яго высяленьні. Нарсуд яго выслухе на год. Матар'ял добры, але не для акр. суду—яго вызваляюць.

Гольдман Іцка—вядомы аферыст, злодзей, канакрад, не адзін раз судзіўся. Ён купляў у сялян-беднякоў адпушчаны ім лясьніцтвам на льготных цэнах лес без права перапродажу. Сыстэматычна ашуквае сялян. Нарсуд яго судзіць на 135 арт. Крым. Код. (гандаль лесам) пасправе 20 пацярпеўшых ашуканых сялян. Справа слухаецца 2 дні ў грамадзкім парадку ў клюбе. Акруговы суд нічога гэтага не прызнае: «Прыгавор нарсуда адмяніць і вядзеньне справы спыніць». Вось пастанова судзьдзі Гомельскага акрсуду. Яны ня чуюць бурнага пратэсту сялянства. Яны заселі за тоўстымі законамі і вялікімі папкамі паперы. Ці не хварэюць яны скрыўленьнем клясавае лініі?

Рэзьнікаў Х.

Растратчыкаў—пад суд.

(Калінкавіцкі р., Мазыршчына).

Два гады заядалі Дудзіцкую каапэрацыю растраты, якія дасягалі 2000 руб. Але вось у 1927-28 г. каапэрацыя трохі падлячылася. Растраты вынікілі, гадоў паўтара каапэрацыя расла.

Але вось летам 28 г. здарылася растрата ў крамніцы Хасі Голад у 360 руб. Старшыня праўленьня Казлоў і рахункавод Слуцкі пакрылі гэту растрату: 60 р. сьпісалі, а 200 р. заклалі сваімі грашмі. А дзе яны іх узялі? Вядома, укралі ў каапэрацыі. Сьледствам установлена, што пакрыцьцё растраты адбылося з-за інтымных адносін старшыні Казлова і рахункавода Слуцкага з крамніцаю.

Неабходна прыцягнуць да адказнасьці Казлова, Слуцкага, а разам з імі Дронікъ, старшыню рэвізійнай камісіі са згоды якога была пакрыта растрата. Зараз пры рэвізіі па 4-х крамах зноў выяўлена на 400 руб. растрат. Трэба хваробу лячыць. Сяргейчык.

„Налёт" РСІ і „лёгкай кавалерыі" на менскія лекавыя ўстановы

АБСЬЛЕДАВАНА 12 УСТАНОЎ.—СПАЗЬНЕНЬНІ НА ПРАЦУ—АМАЛЬ АГУЛЬНАЕ ЗЬЯВІШЧА. —УСЮДЫ ЎВАЖЛІВЫЯ АДНОСІНЫ ДА ХВОРЫХ.

24 красавіка бюро скаргаў НК РСІ БССР арганізавала «налёт» «лёгкіх кавалерыстаў» у менскія ўстановы аховы здароўя.

19 чалавек «кавалерыстаў»—студэнтаў рабфаку і курсаў медыцынскіх сясьцёр пры «Чырвоным Крыжы» з самай раніцы ў якасьці звычайных наведвальнікаў-хворых накіраваліся па розных лекавых установах, а ўвечары ў сваім штабе—бюро скаргаў—дзяліліся сваімі назіраньнямі і ўражаньнямі і вынікамі «налёту».

„Налёт" ставіў сваёй мэтай праверыць: своечасовасьць прыёму хворых, адносіны да наведвальнікаў з боку персаналу, у якіх умовах прыходзіцца чакаць прыёму хворым, і як стаіць справа з кнігамі скаргаў.

«Лёгкая кавалерыя» абсьледавала 12 устаноў ва ўсіх канцох Менску.

Аб чым-жа апавядаюць „налётчыкі?"

Вельмі прыемна адначыць, што, за рэдкімі выключэньнямі, адносіны тэхнічнага і медыцынскага персаналу добрыя і ветлівыя. Дактары ўважліва дасьледуюць хворых; быў толькі адзін выпадак, калі ў менскай цэнтральнай рабочай амбуляторыі і доктар Хургіна, спазьніўшыся на паўтары гадзіны, за 50 хвілін прыняла 14 чалавек.

Спазьненьне на працу на 15-20 хвілін—амаль што агульнае зьявішча. Нават у прывакзальнай амбуляторыі галоўны доктар сказаў абсьледавацелю: —«гэта яшчэ нічога, а год таму назад дактары пазьніліся на паўгадзіны, а то і на цэлую гадзіну».

Праўда, на вячэрнім прыёме ў гэтай амбуляторыі спазьненьняў ужо ня было. Наогул-жа вялікім «аматарам» спазьненьняў у прывакзальнай амбуляторыі зьяўляецца доктар Балкавец.

У Ляхаўскай райённай амбуляторыі медыцынскі персанал прыходзіць своечасова, але і тут ня ўсё добра: зубны доктар Левіна сыстэматычна позьніцца на 15-30 хвілін, не адстае і вячэрняя рэгістратарша. Аб іх спазьненьнях пісалі і ў кнізе скаргаў, але не дапамагае.

У цэнтральнай рабочай амбуляторыі ўсе, за выключэньнем Хургінай, прышлі роўна а 9-й гадзіне; своечасова пачынаецца і прыём хворых, але ёсьць недарэчнасьці ў рэгістратуры. Рэгістратар нумары на прыём дае не па чарзе, а больш на вока. Так, першаму абсьледавателю даў № 11, а другому праз паўгадзіны № 9. Наведвальнікі гэтай амбуляторыі скардзяцца, што рэгістратары сваім „любімчыкам", а можа і знаёмым даюць маленькія нумары чаргі, а рабочыя шмат часу трацяць на стаяньне ў чарзе.

У амбуляторыі на Пяросьце няма спазьненьняў; не заўважана і іншых недахопаў; да хворых адносяцца ўважліва.

Ня позьняцца і ў камароўскай амбуляторыі, але доктаршы патрацілі паўгадзіны на гутаркі на тэмы хатняга маштабу: хто і дзе стаяў у чарзе, калі і што пічы да першамайскіх сьвят і г. д. Хворыя супроць гэтага не пратэстуюць. Затое, як і ўсюды, уважлівы прыём хворых—ніхто на дактароў ня скардзіцца.

У паліклініцы 1-ай больніцы з 6 дактароў без спазьненьня пачалі працаваць 2, а рэшта пазьніліся—хто на 15, хто на 20 хвілін.

Быў і такі выпадак: прыехала хворая сялянка за 40 кілёмэтраў; кажуць што спазьнілася, і яе накіравалі ў 3-ю амбуляторыю. Паехала яна туды, але ў 3-й амбуляторыі прыём распачынаецца толькі з 3 гадзіны дня. Сялянка зноў вярнулася ў паліклініку і са сьлязамі пачала прасіць, каб яе прынялі.

Але д-р Ж. досыць рэзка адказаў ёй: «Не перашкаджайце працаваць, прыходзьце ў пятніцу; я вам кажу, што сёньня ня будзеце прыняты».

Добрая рэч—за 40 кілёмэтраў «прыходзьце ў пятніцу». Але, урэшце, сялянку ўсё-ж прынялі.

Сыстэматычна позьняцца з прыходам на працу ў дзіцячым дыспансэры ня толькі дактары, а і тэхнічны персанал.

Як агульнае зьявішча па ўсіх лекавых установах—адсутнасьць у пачакальні газэт, часопісаў і літаратуры. Нават там, дзе газэты і выпісваюцца, да хворых наведвальнікаў яны не даходзяць. Няма таксама ніякіх забаў і літаратуры ў дзіцячым дыспансэры.

З кнігамі скаргаў справа абстаіць зусім кепска. У Камароўскай амбуляторыі, напр., нават ключ ад кнігі скаргаў знаходзіцца ў галоўнага доктара, які бывае ў амбуляторыі 3 разы ў тыдзень.

У ЦРА па некаторых скаргах няма ніякага адказу. Есьць, напрыклад, скарга на тое, што хуткая дапамога аказваецца несвоечасова, а меры ніякія ня ўжыты.

У 3-й амбуляторыі кнігі скаргаў зусім няма. Там наведвальнік, калі на што скардзіцца, піша заяву, якая перадаецца галоўнаму доктару. Да скаргі далучаецца адказ, і яна «подшивается» да справы.

Абсьледаваньне выявіла, што саюзу медсанпрацы неабходна зьвярнуць сур'ёзную ўвагу на падняцьце працоўнай дысцыпліны сярод работнікаў менскіх лекавых устаноў.

Ніякай літасьці безгаспадарнікам і прагульшчыкам.

Безгаспадарчасьць, прагулы даводзяць майстэрню да ліквідацыі

(гор. Полацак).

Пры Полацкім прамкамбінаце існуе сельска-гаспадарчая майстэрня, якая абсталявана па апошняму слову тэхнікі, выпрацоўвае новыя часткі машын, мае некалькі дзесяткаў рабочых і грае вялізную ролю ва ўсёй акрузе, зьяўляючыся адной дзяржаўнай майстэрняй. Для сялянства, асабліва для бедняцка-серадняцкай часткі гэта майстэрня рамонтуе сельска-гаспадарчы інвэнтар і дапамагае ў вызваленьні ад прыватных майстэрняў.

Але сельска-гаспадарчая майстэрня мае некаторы дэфіцыт. За 2 месяцы мінулага году дэфіцыт быў у 1500 р. Нас цікавіць пытаньне—якія-ж прычыны гэтага дэфіцыту? Вось яны: прадсысьцыпліна сярод рабочых зусім адсутнічае, рабочыя прыходзяць на работу па свайму асабістаму жаданьню, кожны дзень ня прыходзіць па 2-3 рабочых; адміністрацыя безгаспадарча вядзе справу,—зусім адсутнічае нагляд, кіраўніцтва, ёсьць халатнасьць і г. д.

Аб гэтым калісьці было пастаўлена пытаньне, пасьля чаго адміністрацыя меркавала перадаць майстэрню сельсаюзу, альбо злучыцца з мясцовым працкалектывам. З прычыны гэтага складалася некалькі розных камісій, былі нарады, але канкрэтна да выніку ніхто ня прышоў—ці перадаваць майстэрню, ці злучацца з працкалектывам.

І вось, паважаная адміністрацыя прамкамбінату находзіць новы, на нашаму погляду галавацянскі выхад з дрэннага становішча: яна думае зачыніць сельска-гаспадарчую майстэрню і зволіць рабочых.

Майстэрню, якая мае вялізнае значэньне ва ўсёй акрузе,—зачыняць нельга. Трэба паставіць добрых адміністратараў, утварыць гаспадарчы нагляд за працай. Ведаючыя.

Прафэсыяналы-прагульшчыкі

(У парадку абгаварэньня).

Кожны Нарсуд у нас у Менску штодня разьбірае ад 10 да 15 спраў, па якіх выклікаюцца 25-35 чал. бакоў і каля 100 чал. сьведак, з іх каля 80 чал. рабочых і служачых. З ліку апошніх—сапраўдных сьведак, якія ведаюць справу, усяго проц. 50, астатнія справы зусім ня ведаюць, а ідуць у сьведкі толькі з мэтай, каб мець законны прагул.

Калі лічыць, што ў нас у адным толькі Менску ёсьць 5 вучасткаў Нарсуду і ў кожны з іх выклікаецца штодня каля 80 чал. сьведкаў рабочых і служачых, дык выходзіць, што ў нас штодня не працуе ў сярэднім 400 чалавек, а ў пераводзе на гроші выходзячы з разліку 2 руб. 50 кап. у дзень—гэта складае 1000 руб. у дзень, а ў месяц—20000 руб., лічачы, што ў сярэднім у кожным судзе бывае 20 судовых пасяджэньняў у месяц. З гэтай сумы каля 10000 руб. выплачваецца так званым „ліпавым" сьведкам.

Хто-ж дапамагае разьвівацца гэтай катэгорыі сьведкаў зрабіцца прафэсыяналамі прагульшчыкамі?—Гэтым сьведкам дапамагае разьвівацца наш Кодэкс Законаў аб Працы і ГПК, які гарантуе захаваньне заработку за выкліканымі ў суд сьведкамі па месцы іх працы (арт. 78 Код. Закон. аб Працы і 42 ГПК).

Якую-ж шкоду гэтыя сьведкі-прафэсыяналы прыносяць суду? Першае, супрацоўнікі дарма трацяць час на выпісваньне ім позваў, кур'ер дарма б'е свае ногі па ўсіх канцох гораду, каб здаць позвы, і другое—гэта тое, што суд траціць лішні час на допыты нічога ня ведаючых сьведак, чаму заўсёды канчае сваю працу позна ўвечары.

Якім-жа чынам можна з гэтым ненармальным зьявішчам змагацца?

Я лічу, што: 1) суды павінны перайсьці на вячэрнюю працу на менш 2-х дзён у тыдзень, наладзіўшы для ўсіх судоў адноль каваныя дні вячэрніх пасяджэньняў, прычым выхадным днём для судовых устаноў лічыць аўторак, з тым, каб па нядзелях разглядаць судовыя справы; 2) пры прыёме заяў судзьдзя ці сэкратар павінен высьвятляць, дзе працуюць вызываемыя па справе асобы, або чым займаюцца і ў залежнасьці ад гэтага назначаць разгляд справы на вечар ці дзень; 3) неабходна зьмяніць 78 арт К. З. аб Працы і 42 арт. ГПК выкласьці іх, прыкладна, у наступнай рэдакцыі: «за выкліканымі ў суд сьведкамі застаецца права на атрыманьне зарплаты па месцы працы, калі ў гэтай справе была зацікаўлена дзяржава ці справа мела грамадзкае значэньне, а ў іншых выпадках аплачвае той бок, якая ставіла сьведку, якой прадастаўляецца права патрабаваць праз суд звароту выдаткаў ад прайграўшага справу боку; 4) народных судзьдзяў не нагружаць вялікай грамадзкай працай, даўшы im магчымасьць выконваць сваю судзейскую справу па правядзеньню растлумачальнай работы на прадпрыёмствах і ў клюбах аб рэвалюцыйнай законнасьці.

Усе гэтыя мерапрыёмствы будуць лепшым сродкам у барацьбе з прагульшчыкамі,

Я не ахопліваю ўсіх фактаў, якія могуць быць па гэтым пытаньні, лічачы, што зацікаўленыя работнікі, пасьля дэтальнага яго вывучэньня, дадуць яшчэ лепшую ўстаноўку ў справе зьнішчэньня гэтых недахопаў. НКЮ і РСІ неабходна вывучыць гэта пытаньне і даць свае ўказаньні.

Нарсудзьдзя Менскай Яўрэйскай Нац. камэры Сідранскі.

Праэкт рэдакцыйна-выдавецкага пляну БДВ на 1929-30 г. і праблема стварэньня новае кнігі.

Праз пяць месяцаў Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва пачне рэалізацыю новага рэдакцыйна-выдавецкага пляну.

У мінулыя гады выдавецкі плян не падлягаў абгавору і крытыцы шырокіх колаў грамадзтва. Яно мела магчымасьць крытыкаваць ужо выкананы плян. Далей такога ненармальнага становішча не павінна быць.

Настаўніцтва, пісьменьнікі, літаратары, крытыкі, навуковыя працаўнікі, чытачы, рабочыя і сяляне павінны ведаць пра тое, што рыхтуе БДВ выпусьціць у сьвет у наступным годзе.

Будуць выдрукаваны мільёны кніг—цэлая вялізарная армія культурных адзінак. Такім чынам, рэалізацыя рэдакцыйна - выдавецкага пляну ёсьць фактычна штогодны «культурны паход». Масы павінны ведаць, што прынясе ім гэты «паход», якія культурным і ідэалёгічным багажом выступіць выдавецтва ў гэты паход. Яшчэ ёсьць час, каб азнаёміць (у асноўным) шырокія працоўныя масы з праэктам выдавецкага пляну і пачуць крытыку на гэты плян.

У частцы падручнікаў праэкт ужо абгаварваўся (папярэдня толькі) на нашыраным сходзе Навукова-Мэтадалёгічнага Камітэту НК Асьветы. Увесь праэкт і асабліва ў частцы мастацкай літаратуры быў заслуханы на сходзе ўсіх пісьменьнікаў і мастакоў гор. Менску. У бліжэйшыя часы маркуецца паставіць праэкт выдавецкага пляну на шырокім настаўніцкім сходзе, на сходах прафактыву, партактыву і на сходах рабочых гор. Менску.

Першыя сходы, на якіх удзельнікі крытыкавалі выдавецкі плян, яскрава паказалі, што масавая крытыка дасканала дапамагае выяўленьню недахопаў праэкту. Гэты папярэдні вопыт прымушае пашырыць рамкі крытыкі, прымушае выйсьці за межы Менску, каб уцягнуць у абмеркаваньне і крытыку пляну пэрыферыю. Наша пэрыядычная праса павінна дапамагчы ў гэтай адказнай справе. Зьмяшчаючы ў гэтым артыкуле асноўныя лічбы рэдакцыйна-выдавецкага пляну (паводле пяцігодкі БДВ) і адзначаючы асноўныя мэтавыя ўстаноўкі для рэалізацыі гэтага пляну, мы спадзяемся, што беларуская грамадзкасьць, і ў першую чаргу настаўніцтва, рабочы і сялянскі актыў адгукнуцца, пасылаючы свае допісы ў рэдакцыі газэт ці непасрэдна ў выдавецтва. Усе павінны быць зацікаўлены ў тым, якую кніжную прадукцыю дасьць БДВ у 1929-30 годзе.

* * *

Па праэкту прадугледжана выпусьціць з друку ад 1-X—29 г. да 1-X—30 г. 3.465 друкарскіх аркушаў або 29.332.000 адбіткаў. Увесь гэты плян падзяляецца па мовах такім чынам:

беларуская	2.930	арк.	28.523.000 адб.
яўрэйская	325	»	1.212.500 »
польская	125	»	477.000 »
літоўская	50	»	125.000 »
латыская	25	»	50.000 »
расейская	10	»	24.000 »

Плян па кожнай мове складаецца з большага ці меншага ліку аддзелаў—падручнікі, масавая літарат., мастацкая, навукова папулярная і г. д.

Напрыклад, беларуская частка мае аддзелы:

падручнікі 1) для школ I і II канцэнтру (636 арк.), 2) для навучальных устаноў прафтэхнічнае асьветы (200 арк.), 3) для ВНУ (325 арк.), 4) для навуч. устаноў палітасьветы (85 арк.); **масавая літаратура**—400 арк. з падраздзеламі—сельска-гаспадарчая, навукова-папулярная, палітасьветная, мастацкая; **дзіцячая і юнацкая**—200 арк.; **мастацкая літаратура**—852 арк. (белетрыстыка—652, крытыка—100, тэатр—50, музыка—25, выяўленчае мастацтва — 25), далей ідуць аддзелы гістпартаўскіх выданьняў, вайсковых, КСМ і піянэрскай літар., «бібліятэка работніцы і сялянкі», часопісь «Полымя» і іншая літаратура (календары, кнігасьпісы, геаграф. карты, рэклямы і г. д.).

Лічбы праэкту вызначаны, як ужо сказана, паводле пяцігадовага пляну БДВ, які выпрацоўваўся з улічэньнем паказальнікаў — вопыту выдавецкай дзейнасьці за мінулыя гады (фінансавыя, гандлёвыя і палітрафічна-тэхнічныя магчымасьці апарату БДВ), пяцігадовыя пляны НК Асьветы, НК Земляробства, НК Аховы Здароўя і інш. Лічбы паасобных аддзелаў пляну арыентыровачныя. У працэсе рэалізацыі выдавецкага пляну яны зьмяняюцца і, звычайна, як паказвае практыка мінулых год, у бок павялічэньня.

Так, напрыклад, выдавецкі плян бягучага году быў зацьверджаны ў ліку 2185 аркушаў, а зараз дэталізаваны, рэальны плян складаецца з 3090 аркушаў. Павялічэньне адбылося па аддзелах падручнікаў, мастацк. літар. масавай і яўрэйскага пляну,

* * *

Культурная рэвалюцыя паставіла на чаргу дня праблему стварэньня зусім новай кнігі. Новай і больш дасканалай як у сэнсе тэхнічным, так асабліва ў сэнсе ідэолёгічным.

Вырашыць гэту складаную праблему можна толькі пры самым блізкім і актыўным удзеле нашых партыйных і прафэсыянальных арганізацый, пры ўдзеле і дапамозе навукова-дасьледчых інстытуцый, настаўніцтва, пісьменьнікаў, аўтараў і г. д.

Першая і асноўная задача БДВ—забясьпечыць навучальныя ўстановы падручнікамі. Але цяпер, калі навучальныя праграмы стабілізаваліся, мала забясьпечыць школы патрэбнай колькасьцю падручнікаў, трэба самую пільную ўвагу зьвярнуць на якасьць гэтых падручнікаў. Стабілізаваны падручнік мусіць быць бездакорным як з боку пэдагагічнага, так і з боку сваёй ідэалёгічнай устаноўкі. Аўтары падручнікаў павінны ўзяць цьвёрды курс на сучасны, савецкі камуністычны падручнік. Гэта-ж культурная зброя, якую мы даём маладой зьмене для барацьбы за камуністычныя ідэалы! Бальшавіцкая зброя мусіць быць чыстай ад старой буржуазнай іржы, мусіць быць новай гострай, ідэолёгічна адточанай. Трэба пачаць бязьлітаснае змаганьне з падручнікамі, аўтары якіх баяцца даць дзецям прыклады са словамі «камуніст», «камуністычная партыя", «саветы», «калектыўная гаспадарка» і г. д., але затое часта-густа пхаюць словы «бог», «чорт», «дваранін», «король», „цар", „пане", «родны край», «белая армія» і інш.

Тут трэба дамагацца, каб школьны падручнік быў ня толькі «лояльным» савецкім падручнікам—гэтага зараз мала: ён павінен быць актыўным прапагандыстам савецкіх, камуністычных, інтэрнацыянальных ідэй. Кожнай сваёй старонкай, кожным словам, кожным малюнкам! Школьныя кнігі павінны быць насычаны ідэямі пралетарскай барацьбы, пралетарскага будаўніцтва.

Пачынаючы з гэтага году выдавецтва пашырыла свой плян па выданьню падручнікаў для тэхнікумаў і вышэйшых навучальных устаноў. Справа беларусізацыі сярэдняй і вышэйшай школы патрабуе ўзмоцненага тэмпу па выпуску падручнікаў для гэтых устаноў.

Праэктуецца выпуск падручнікаў для тэхнікумаў і ВНУ па цыклях: спачатку—грамадазнаўчым, пасьля прыродазнаўчым, далей—мовазнаўчым і спэцыяльным.

На працягу трох год мы павінны забясьпечыць усе тэхнікумы, а адначасна на працягу пяці год вышэйшыя навучальныя ўстановы падручнікамі на беларускай мове.

Ужо ў гэтым годзе выдавецтва пачало выдаваць мэтадычную літаратуру, а на будучы час канкрэтна пастаўлена заданьне забясьпечыць настаўніцтва мэтадычнымі дапаможнікамі па ўсіх гал

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ УРАДУ БССР.

Пастанова ЦВК і СНК БССР

пра змены ў Крымінальна-Працэсуальным Кодэксе.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць вробіць у Крымінальна-Працэсуальным Кодэксе наступныя змены:

I. Арт. 26 запісаць у наступнай рэдакцыі:

«Арт. 26. Да кампетэнцыі акруговых судоў належаць наступныя справы:

а) аб контррэвалюцыйных злачынствах;

б) аб злачынствах супроць парадку дзяржаўнага кіраўніцтва, асабліва небяспечных для Саюзу ССР;

в) аб іншых злачынствах супроць парадку дзяржаўнага кіраўніцтва, прадугледжаных арт. 92 п. «б», 95, 103, 106 п. „в" і 117 п. «в». Крымінальнага Кодэксу;

г) аб службовых злачынствах: 1) прадугледжаных арт. арт. 196, 197, 198, 199, 203, 204 п. «б», 205 п. „б", 206, 207 п. «б», 208 п. «б», 209, 210, 211 і 212 Крымінальнага Кодэксу; 2) аб усіх іншых службовых злачынствах, прадугледжаных разьдзелам V Крымінальнага Кодэксу, калі яны ўчынены службовымі асобамі цэнтральных, акруговых і раённых дзяржаўных устаноў, апроч асоб, паказаных у п.п. 2 і 3 арт. 449 гэтага Кодэксу, а таксама народнымі судзьдзямі, памоцнікамі акруговых пракураў і натарыусамі, адказнымі службовымі асобамі дзяржаўных прадпрыемстваў, грамадзкіх і кааперацыйных устаноў і прадпрыемстваў усебеларускага і акруговага значэньня;

д) аб маёмасных злачынствах, прадугледжаных арт. арт. 247, 252 і 262 Крымінальнага Кодэксу".

II. Дапоўніць Крымінальна-Працэсуальны Кодэкс арт. 26-а наступнага зьместу:

„Арт. 26-а. Кожная падсудная акруговаму суду справа, апроч спраў аб злачынствах контррэвалюцыйных і асабліва небяспечных для Саюзу ССР, а таксама спраў аб злачынствах, за якія вышэйшай мерай сацыяльнай абароны вызначан расстрэл, можа быць перадана на вырашэньне народнага суду: а) па пастанове акруговага суду, калі пытаньне аб перадачы ўзьнікла на судовым пасяджэньні, на якім справа ня можа быць вырашана і б) па загаду старшыні акруговага суду са згоды акруговага пракурора, калі гэтае пытаньне ўзьнікла да назначэньня справы на разгляд».

III. У выпадках, паказаных у п. 3 арт. 105 усклясьці на органы дазнаньня складаньне пастановы аб адданьні падвіноўнага пад суд, у зьвязку з чым п. 3 арт. 105, арт. арт. 222, 223 і 224 зьмяніць наступным чынам:

а) у п. 3 арт. 105 словы: „для складаньня пастановы аб адданьні пад суд" замяніць словамі: „з матываванай пастановай аб адданьні падвіноўнага пад суд, для зацьверджаньня гэтай пастановы і далейшага накіраваньня справы ў суд";

б) у арт. 222 замест слоў: „альбо пастанаўленне аб адданьні падвіноўнага пад суд", запісаць: «альбо зацьверджае пастанову аб адданьні падвіноўнага пад суд, аб чым робіць на ёй адпаведны надпіс»;

в) арт. 223 запісаць у наступнай рэдакцыі:

«223. Справа з пастановай аб адданьні падвіноўнага пад суд (арт. 222) накіроўваецца следчым у суд не позьней 3-х дзён ад дня атрыманьня справы ад органаў дазнаньня. Да пастановы аб адданьні пад суд следчы далучае сьпіс асоб, якія павінны быць выкліканы ў судовае пасяджэньне, а таксама сьпіс асоб, аб якіх справа вылучана альбо спынена;

г) арт. 224 запісаць у наступнай рэдакцыі:

«224. Разглядаючы справу, следчы павінен сачыць за тым, каб у пастанове аб адданьні пад суд былі запісаны: кароткі зьмест тых фактаў, якія складаюць злачынства, імя, імя па-бацьку і прозьвішча падвіноўнага, яго век, клясавая належнасьць, заняткі, судзімасьць, паказаньне таго, хто пакрыўджаны, месца і час злачынства, мавы і спосабы ўчыненьня злачынства, калі гэта высьвятлена, а таксама якім артыкулам Крымінальнага Кодэксу прадугледжана злачынства.

Калі пастанова органаў дазнаньня аб адданьні падвіноўнага пад суд не адпавядае гэтым умовам, то следчы складае сваю пастанову аб адданьні пад суд".

IV. Арт. 108 запісаць у наступнай рэдакцыі:

„Арт. 108. Дасудовае следзтва абавязкова на ўсіх справах, падсудных акруговым судом і Найвышэйшаму Суду БССР.

На ўсіх іншых справах дасудовае следзтва альбо паасобныя следчыя дзеяньні вядуцца паводле спэцыяльнай кожны раз пастановы следчага ці прапановы пракурора альбо паводле пастановы народнага судзьдзі, а калі пытаньне аб патрэбе правядзеньня дасудовага следзтва ўзьнікла пры разглядзе справы ў судовым пасяджэньні,— паводле пастановы народнага суду".

V. Арт. 264 запісаць у наступнай рэдакцыі:

«Арт. 264. Старшыня правярае асобу падсуднага і пытае яго, ці ўручана яму копія абвінавальнага заключэньня альбо пастанова аб адданьні пад суд.

Уручэньне падсуднаму копіі абвінавальнага заключэньня, пастановы аб адданьні пад суд альбо позвы аб яўцы ў судовае пасяджэньне з паказанай у ёй сутнасьцю абвінавачэньня пазьней, чымся за 3 суткі да дня судовага пасяджэньня, ня служыць перашкодаю для разгляду справы ў гэтым пасяджэньні, калі на гэта ёсьць згода падсуднага».

VI. Да арт. 313 у канцы дадаць наступныя словы: „хаця-б пры гэтай фармуляроўцы справа была падсуднай акруговаму суду, апроч спраў аб злачынствах контр-рэвалюцыйных і асабліва небяспечных для Саюзу ССР, а таксама спраў, па якіх можа быць ужыта вышэйшая мера сацыяльнай абароны—расстрэл».

VII. Пункт «б» арт. 420 запісаць у наступнай рэдакцыі:

„б) зьмяніць прысуд, калі гэта можа быць зроблена без асобае праверкі довадаў і без павялічэньня меры сацыяльнай абароны, у паасобку, ужываць да асуджанага, паводле ўстаноўленых народным судом данных, арт. арт. 51 і 56 Крымінальнага Кодэксу.

VIII. Пашырыць правы пракуратуры:

а) усклясьці на пракуратуру функцыі, якія паводле арт. 148, увагі да арт. 171 і 2 ч. арт. 222 належалі суду;

б) даць пракуратуры права аддаваць пад суд па справах, па якіх вядзецца дасудовае следзтва, спыняць і прыпыняць гэтыя справы, а таксама адзяляць іх пасьля спыненьня альбо прыпыненьня (арт. 133, 197-201, 203, 203-а, 204, 205, 226, 228 і 229);

в) даць пракуратуры права памяншаць падвіноўнага ў лекавыя ўстановы (арт. 199), а таксама зьмяняць меры перасьцярогі пры накіраваньні справы ў суд (арт. 231);

г) вырашэньне скаргаў на дзеяньні пракурора ва ўсіх выпадках усклясьці на пракурора, якому ён падпарадкаван.

IX. Скасаваць распарадчыя пасяджэньні ва ўсіх судовых установах і функцыі іх усклясьці на народных судзьдзяў і старшынь акруговых судоў і Найвышэйшага Суду.

X. Даць народнаму суду права спыняць допыт сьведкаў і права недапушчаць спрэчак старон у тых самых выпадках, у якіх гэта права мае паводле арт. 394 і 397 акруговых суд.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Чарвякоў.
Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Хацкевіч.
13 красавіка 1929 г., г. Менск.

Постановление ЦВК і СНК БССР

об изменениях в Уголовно-Процессуальном Кодексе.

Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров БССР постановляют внести в Уголовно-Процессуальный Кодекс следующие изменения:

I. Статью 26 изложить в следующей редакции:

„Ст. 26. Ведению окружных судов подлежат следующие дела:

а) о контр-революционных преступлениях;

б) о преступлениях против порядка государственного управления, опасных для Союза ССР;

в) о прочих преступлениях против порядка государственного управления, предусмотренных ст. ст. 92 п. «б», 95, 103, 106 п. «в» и 117 п. „в" Уголовного Кодекса;

г) о должностных преступлениях: 1) предусмотренных ст. ст. 196, 197, 198, 199, 203, 204 п. «б», 205 п. „б", 206, 207 п. „б", 208 п. „б", 209, 210, 211 и 212 Уголовного Кодекса; 2) о всех прочих должностных преступлениях, предусмотренных разделом V Уголовного Кодекса, если они совершены ответственными должностными лицами центральных, окружных и районных государственных учреждений, кроме лиц, указанных в п. п. 2 и 3 ст. 449 настоящего Кодекса, а также народными судьями, помощниками окружных прокуроров и нотариусами, ответственными должностными лицами государственных предприятий, общественных и кооперативных учреждений и предприятий всебелорусского и окружного значения;

д) об имущественных преступлениях, предусмотренных ст. ст. 247, 252 и 262 Уголовного Кодекса.

II. Дополнить Уголовно-Процессуальный Кодекс ст. 26-а в следующей редакции:

«Ст. 26-а. Любое подсудное окружному суду дело, кроме дел о преступлениях контр-революционных и особо опасных для Союза ССР, а также дел о преступлениях, за которые в качестве высшей меры социальной защиты установлен расстрел, может быть передано на разрешение народного суда: а) по постановлению окружного суда, если вопрос о передаче возник в судебном заседании, в котором дело не может быть разрешено и б) по распоряжению председателя окружного суда с согласия окружного прокурора, если этот вопрос возник до назначения дела на рассмотрение.

III. В случаях, указанных в п. 3 ст. 105, возложить на органы дознания, составление постановления о предании обвиняемого суду, в связи с чем п. 3 ст. 105, ст. ст. 222, 223 и 224 изменить следующим образом:

а) в п. 3 ст. 105 слова: «для составления постановления о предании суду», заменить словами: «с мотивированным постановлением о предании обвиняемого суду, для утверждения этого постановления и дальнейшего направления дела в суд»;

б) в ст. 222. слова: „или постановляет о предании обвиняемого суду", заменить словами: «или утверждает постановление о предании обвиняемого суду, о чем делает на нем соответствующую надпись»;

в) ст. 223 изложить в следующей редакции:

«223. Дело с постановлением о предании обвиняемого суду (ст. 222) направляется следователем в суд не позже 3-х дней со дня получения дела от органов дознания. К постановлению о предании суду следователь прилагает список лиц, которые должны быть вызваны в судебное заседание, а также список лиц, о которых дело выделено или прекращено»;

г) ст. 224 изложить в след. редакции:

«224. При рассмотрении дела следователь обязан следить за тем, чтобы в постановлении о предании суду были изложены: краткое содержание фактов, образующих состав преступления, имя, отчество и фамилия обвиняемого, его возраст, классовая принадлежность, занятие, судимость, указание потерпевшего, место и время преступления, мотивы и способы совершения преступления, поскольку это выяснено, а также какой статьей Уголовного Кодекса предусмотрено преступление.

Если постановление органов дознания о предании обвиняемого суду не соответствует указанным условиям, то следователь составляет свое постановление о предании суду».

IV. Ст. 108 изложить в следующей редакции:

«108. Предварительное следствие обязательно по всем делам, подсудным окружным судам и Верховному Суду БССР.

По всем другим делам предварительное следствие или отдельные следственные действия производятся на основании специального каждый раз постановления следователя или предложение прокурора или на основании постановления народного судьи, а если вопрос о необходимости производства предварительного следствия возник при рассмотрении дела в судебном заседании,—на основании постановления народного суда».

V. Ст. 264 изложить в следующей редакции:

„Ст. 264. Председатель удостоверяется в личности подсудимого и спрашивает его, вручена ли ему копия обвинительного заключения или постановления о предании суду.

Вручение подсудимому копии обвинительного заключения, постановления о предании суду или повестки о явке в судебное заседание с указанной в ней сущностью обвинения позже, чем за трое суток до дня судебного заседания, не служит препятствием к слушанию дела в этом заседании, если на это есть согласие подсудимого".

VI. Статью 313 в конце дополнить следующими словами: «хотя бы при этой формулировке дело было подсудно окружному суду, кроме дел о преступлениях контрреволюционных и особенно опасных для Союза ССР, а также дел, по которым может быть применена высшая мера социальной защиты—расстрел».

VII. Пункт „б" ст. 420 изложить в следующей редакции:

«б) Изменить приговор, если это возможно без особой поверки доказательств и без увеличения меры социальной защиты, в частности, применить к осужденному на основании установленных народным судом данных, ст. ст. 51 и 56 Уголовного Кодекса».

VIII. Расширить права прокуратуры:

а) возложить на прокуратуру функции принадлежавшие суду по ст. 148, примечанию к ст. 171 и 2 ч. ст. 222;

б) предоставить прокуратуре право предания суду по делам, по которым производится предварительное следствие, прекращение и приостановление этих дел, а также возобновление их после прекращения или приостановления (ст. ст. 133, 197-201, 203, 203-а, 204 205, 226, 228 и 229);

в) предоставить прокуратуре право помещения обвиняемого в лечебные учреждения (ст. 199), а также изменения меры пресечения при направлении дела в суд (ст. 231);

г) разрешение жалоб на действия прокурора во всех случаях возложить на прокурора, которому он подчинен.

IX. Упразднить распорядительные заседания во всех судебных учреждениях и функции их возложить на народных судей и председателей окружных судов и Верховного Суда.

X. Представить народному суду право прекращения допроса свидетелей и право недопущения прений сторон в тех случаях, в которых это право предоставлено согласно ст. ст. 394 и 397 окружному суду.

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР А. Червяков.
Председатель Совета Народных Комиссаров БССР Н. Голодед.
Секретарь Центрального Исполнительного Комитета БССР А. Хацкевич.
13 апреля 1929 г.
г. Минск.

1-ы ўсебеларускі зьезд лясных працаўнікоў.

Адчыненьне зьезду.

Учора ў Цэнтральным Доме Селяніна адчыніўся 1-ы ўсебеларускі зьезд лясных працаўнікоў.

Адчыняючы зьезд, намесьнік Нар. Кам. Земляробства т. **Масюкоў** у кароткай прамове спыніўся на тых задачах, якія стаяць перад зьездам.

— Урад БССР паставіў перад зьездам асноўную дырэктыву, каб узьняць на належную ступень нашу лясную гаспадарку. Мы павінны дабіцца, каб з меншымі затратамі, але з большым эканамічным эфэктам правесьці ў жыцьцё гэтыя мерапрыёмствы.

Ад ураду БССР зьезд вітаў т. **Сташэўскі**.

— Вы, лясныя спэцыялісты,—кажа т. Сташэўскі—працуеце на адным з адказьнейшых участкаў нашае гаспадаркі. Лясы ў нашай рэспубліцы зьяўляюцца адной з самых галоўных крыніц дабрабыту дзяржавы і насельніцтва. Вось чаму камуністычная партыя і савецкая ўлада так многа адводзяць увагі лясной гаспадарцы. У часе імпэрыялістычнай і грамадзянскай завірухі шмат лесу ў нас было зьнішчана. Зараз перад намі стаіць задача адбудаваць лясную гаспадарку, поўнасьцю вадаволіць дзяржаву і насельніцтва ў драўніне і, урэшце, здабыць больш прыбытку з лясной гаспадаркі.

У вырашэньні гэтых важных пытаньняў зьезд павінен сказаць сваё рашучае слова.

Ад імя саюзу с.-г. і лясных рабочых зьезд вітаў старшыня ЦП саюзу т. **Вайтэнкаў**.

Зьезд пастанавіў паслаць прывітальныя тэлеграмы XVI ўсесаюзнай партыйнай канфэрэнцыі, ЦВК БССР, ЦК КП(б)Б і ЦСПСБ.

Асноўныя задачы лясной гаспадаркі.

(З дакладу т. Масюкова).

Тав. Масюкоў у сваім дакладзе спыніўся на асноўных задачах лясной гаспадаркі ў бліжэйшае 5-цігодзьдзе.

— Урад БССР,—кажа дакладчык, імкнецца да таго, каб распачаць у бліжэйшыя гады поўную пераапрацоўку драўніны ў межах БССР, вывозячы толькі фабрыкаты і поўфабрыкаты. Дзеля гэтага ў БССР арганізуецца цэлы шэраг прадпрыёмстваў па пераапрацоўцы драўніны: абозны завод у Гомелі, дрэваапрацоўчны камбінат у Бабруйску, ф-ка штучнага валакна з дрэва ў Магілеве.

Дакладчык зварачвае ўвагу зьезду на дрэнную ахову лясоў. Ёсьць выпадкі, калі лясная варта нават ня ведае пра тое, што ў лясох дзяржаўнага значэньня робіцца распашкі. Таксама трэба ўзмацніць працу па лесаадноўленьні і палепшыць самы мэтад лесаэксплёатацыі, а ў гэтай галіне ў нас ня ўсё абстаіць добра. Адначасова перад замельнымі органамі БССР стаіць задача аб залясеньні ўсіх зямель не палявога значэньня, і больш рашуча паставіць пытаньне аховы лясоў мясцовага значэньня.

— Мы ставім задачу,—кажа т. Масюкоў,—атрымліваць ад лесу больш прыбыткаў і палепшыць якасьць вучоту лясной драўніны. Нам трэба ўзяцца за разьвіцьцё леса-хэмічнай прамысловасьці.

У бліжэйшае 5-цігодзьдзе мяркуецца лесаадначыць 75 проц. аголеных лясных плошчаў і асушыць да 140000 гэкт. забалочаных лясоў. Лесаўпарадкаваньне мяркуецца закончыць у бліжэйшыя 2 гады.

Дакладчык зварочвае ўвагу на тое, што ў нас няма спэцыялістаў па ўсіх галінах лясной гаспадаркі. Часта прыходзіцца працаваць з даўнейшымі лесапрамыслоўцамі. Апрача падрыхтоўкі новых кадраў спэцыялістаў, трэба заняцца перакваліфікацыяй старога складу.

ВОДГУКІ НА КАРЭСПАНДЭНЦЫІ.

КАРЗУН БУДЗЕ ВЫКЛЮЧАН З УНІВЭРСЫТЭТУ.

У допісе «Як кулак пралез у шчэль», пасланым на рассьледаваньне, паведамлялася, што на пэдфаку БДУ вучыцца сын кулака Глускага райёну, Бабруйскай акругі, Карзун, які атрымлівае дзяржаўную стыпендыю. Рассьледаваньнем факты пацьвердзіліся. Узьнята пытаньне перад праўленьнем БДУ аб выключэньні Карзуна са складу студэнтаў.

ЗЯМЛЯ Ў КСЯНДЗА ЗАБРАНА.

У допісе „Пашыліся ў дурні", зьмешчаным у № 297 за 26-XII—28 г., паведамлялася, што на Іску Росіцкага сельсавету, Дрысенскага райзэмкаміся прыняла пастанову адабраць у ксяндза Капусты 5 дзесяцін зямлі, таму што сам ён яе не апрацоўвае, але чамусьці, Полацкі Акраз зноў вярнуў ксяндзу зямлю.

З пратаколаў пасяджэньня Полацкай АЗК ад 18-XII—28 г. відаць, што пастанова Дрысенскай РЗК АЗК прызнана хрвільчай і зацьверджана, а вучастак Капусты залічан у дзяржаўны фонд.

РЖЭЦКІ ВЫКЛЮЧАН.

У допісе «Трэба выкласпацца, пакуль ня позна», пасланым на рассьледаваньне, паведамлялася, што ў Берысаўскім індустрыяльным вучыцца сын кулака—Ржэцкі Вігельм. Факт рассьледаваньнем пацьвердзіўся. Ржэцкі выключан з тэхнікуму.

ПРАЦА АЗДАРОЎЛЕНА.

У допісе «Няма газэт, а ёсьць п'яны», зьмешчаным у № 2 за 2-I—29 г., паведамлялася, што ў калгасе «Трактар» Цялякага сельсавету, Бабруйскай акругі, ра з дасягненьнем ёсьць хворыя зьнішчанага п'янства і інш. У калектыве адсутні культурная праца і газэта.

На допіс Бабруйскі акрсельсаюз паведамляе, што прынятыя адпаведныя меры зараз у калектыве ўзьнята культурна-зьнішчана п'янка і ўлажан канфлікт між сябрамі калектыву.

ГАНДЛЕМ ЗАЙМАЛАСЯ ФРЭНКЕЛЬ, А НЯ ЧОПІК.

У допісе „Чопік ліквідуе", зьмешчаным у № 70 за 20-III г. г. паведамлялася, што настаўнік Вязаніцкага лікбезпункту, Калінінскага райёну, працуючы ... школе, за часова займаючы ... гандлем мануфактурнымі прыладамі.

З атрыманых матар'ялаў відаць, што гэта мела месца, але на Ператочкім пункце, дзе настаўнікам зьяўляецца Фрэнкель Л., у адносінах да якой прынятыя паведныя меры.

Праграма перадач

Беларускага Радыёцэнтру праз Менскую радыё-тэлефонную станцыю імя СНК БССР на хвалі 949,6 мэтраў і праз Гомельскую радыёстанцыю імя т. Сталіна на хвалі 467 мэтраў.

Пятніца, 26-га красавіка.

17—30—Час акцябрат.
17—55—Інфармацыя СНКБ.
18—10—Музычны адпачынак.
18—55—Лекцыя рабоча-сялянскага радыёўнівэрсытэту (падрыхтоўчага курсу).
1. Па беларускай мове—25 хв.
2. „ „ літаратуры—25 „
19—25—Беларуская радыёгазэта.
20—10—Даклад.
21—00—Канцэрт.
23—00—Агляд заўтрашняй прэсы.
23—18—Вурок азбукі «Морзэ».

Субота, 27-га красавіка.

17—40—Гутарка з сялянамі з цыклю „За ўраджай".
18—25—Перадача для работніцаў, сялянкі і хатняй гаспадыні.
18—50—Музычны адпачынак.
19—25—Беларуская радыё-газэта.
20—10—Час бязбожніка на яўрэйскай мове—15 хв.
Музычная ілюстрацыя на яўрэйскай мове—15 хв.
Замена п'яных сьвят — сьватамі рэвалюцыйнымі—15 хв.
23—00—Агляд заўтрашняй прэсы.
23—15—Вандраваньне па эфіру.

Нядзеля, 28-га красавіка.

10—00—Сялянская радыёгазэта з антырэлігійнай старонкай.
11—15—Сялянскі канцэрт.
12—20—Сьпявайце разам з намі.
12—50—Палітычны даклад.
17—00—Час піянэра і школьніка.
18—00—Камсамольская радыёгазэта.
18—30—Лекцыя рабоча-сялянскага радыёўнівэрсытэту.
19—20—Канцэрт народнай музыкі.
20—00—Літаратурна-музычны журнал.
21—00—Канцэрт.

Панядзелак, 29-га красавіка.

17—40—Пасьлявабедзенны канцэрт.
18—10—Даклад «Індустрыялізацыя краіны і надняцьцё вытворчасьці і працоўнай дысцыпліны».
18—40—Лекцыя рабоча-сялянскага радыёўнівэрсытэту.
19—25—Беларуская радыёгазэта.
20—10—Выступленьне старшыні ЦП саюзу чыгуначнікаў.
20—35—Даклад на польскай мове аб «Першым Маі».
21—00—Канцэрт і трансьляцыя.
23—00—Агляд заўтрашняй прэсы.

Аўторак, 30-га красавіка.

17—40—Гутарка з сялянамі
18—05—Музычны адпачынак.
18—50—Радыёаматар па радыё з адказамі на тэхнічныя пытаньні.
19—30—Беларуская радыёгазэта.
20—15—Даклад «ПершаеМая і Камінтэрн»
20—40—Перадача на мове эсперанто.
21—05—Канцэрт, у перапынках выступленьне паліт. катаржан з успамінамі.
23—20—Агляд заўтрашняй прэсы.
23—40—Вурок азбукі «Морзэ».

Серада, 1-га мая.

8—30—Радыё каляндар з Масквы.
9—00—Час рэвалюцыйных маршаў— з костр.
10—00—Трансьляцыя нараду войск.
10—00—Усесаюзная пераклічка Чырвонай Плошчы.
14—00—Трансьляцыя канцэрту рэвалюцыйнай музыкі—Масква.
16—00—Трансьляцыя першамайскіх радыёчасоў моладзі.
18—00—Аб'яднаны нумар радыёгазэт.
20—00—Трансьляцыя інтэрнацыянальнага вечару з Масквы.

Чацьвер, 2-га мая.

10—00—Інтэрнацыянальны дзіцячы рэшітак
11—00—Сялянскі сьвяточны канцэрт.
12—30—Даклад.
13—00—Трансьляцыя Масквы.
17—00—Сьвяточны нумар радыёгазэт для сельгаспрабочых «Беларускі Батрак".
18—00—Даклад „Культурная рэвалюцыя ў Германіі".
18—30—Перадача для работніц, сялянак хатніх гаспадынь.
19—00—Вялікі інтэрнацыянальны сьвяточны вечар і трансьляцыя з Масквы.

Пятніца, 3-га мая.

17—30—Час акцябрат.
17—55—Даклад.
18—15—Музычны адпачынак.
18—35—Лекцыя рабоча-сялянскага Радыёўнівэрсытэту (падрыхтоўчага курсу).
19—25—Антырэлігійны вечар.
20—30—Канцэрт.
23—00—Духавы аркестр.
24—00—Праверка часу. Трансьляцыя Крамлёўскай Башні.

Субота, 4-га мая.

18—00—Даклад «Патрэбен-лі бог у сялянскай гаспадарцы».
18—25—Перадача для работніц, сялянак хатн. гаспадынь «Рэлігія і быт».
18—50—Антырэлігійны вечар.
19—40—Даклад: «Навука і рэлігія».
20—10—Працяг вечару.

Нядзеля, 5-га мая.

10—00—Антырэлігійны нумар сялянскай радыёгазэты.
11—00—Сялянскі канцэрт.
12—00—Канцэрт духавога аркестру.
17—00—Час піянэра і школьніка.
18—00—Даклад: «Значэньне друку ў сацыялістычным будаўніцтве».
18—30—Беларуская радыёгазэта, прызначаная дню Друку з выступленьнем рэдактароў друкарных газэт.
19—00—Літаратурна-музычная часопісь.
21—00—Трансьляцыя.

ХРОНІКА.

ДА АРГАНІЗАЦЫІ БУЙНАГА КЕРАМІЧНАГА КАМБІНАТУ.

Горная група ВСНГБ летась правяла горныя разьведкі найбольш камтоўнага ў БССР райёну мінэральнай сыравіны для керамічнай вытворчасьці ў Лоеве, Гомельскай акругі. Падрабязна дасьледаваны залежы самых розностайных глін і фарбаў Ляхавай гары. Апрача таго, праведзена напярэдняе дасьледаваньне райёну Лоева і Шчацецкая гара на беразе Дняпра.

У дасьледаванай мясцовасьці высьветлены вялікія запасы глін—чарапічных, для клінкёру, каналізацыйных труб і іншых вырабаў.

Узоры гліны Ляхавай гары былі дасьледаваны Дзяржаўным Інстытутам сілікатаў у Маскве, прычым, яна прызнана зусім прыгоднай для паказаных мэт.

Трэба адзначыць, што ў прыродзе вельмі рэдка сустракаюцца такія розностайныя камбінацыі глін і фарбаў, якія назіраюцца ў Лоеўскім райёне. Запасы сыравіны на Лоевай гары могуць забясьпечыць працу буйнага керамічнага камбінату на тэрмін звыш 40 гадоў.

Прэзыдыум ВСНГБ, абгаварыўшы гэта пытаньне, даручыў спэцыяльнай камісіі прапрацаваць матар'ялы аб пабудове ў бягучым годзе ў Лоеўскім райёне шэрагу керамічных прадпрыёмстваў.

Т-ва па барацьбе з алкагалізмам у першамайскія дні

Ячэйкі таварыства па барацьбе з алкагалізмам прымуць самы актыўны ўдзел у Першамайскай і антыяліколнай кампаніі. Зараз па ячэйках ідзе распрацоўка мерапрыёмстваў, якія павінны дапамагчы адцягнуць і занять рабочых у часе «святкаваньня». Будуць наладжваецца вечары з чаем, танцамі і іншымі забавамі.

У Першамайскай дэманстрацыі ячэйкі пойдуць у саюзных калёнах, але з сваімі лёзунгамі.

Усебеларуская канфэрэнцыя школ сялянскай моладзі.

Нар. Кам. Асьветы БССР на 10 чэрвеня склікае Ўсебеларускую канфэрэнцыю працаўнікоў школ сялянскай моладзі. На гэту канфэрэнцыю запрошаны прадстаўнікі НКА РСФСР і УССР.

26000 руб. на пабудову клюбу.

Прэзыдыум ВСНГБ, пры зацьверджаньні пляну фінансаваньня Віцебскай акулярнай фабрыкі на бягучы год, вызначыў 26000 р. на пабудову пры фабрыцы рабочага клюбу.

Папаўненьне БДМ новымі карцінамі.

БДМ у хуткім часе атрымлівае з Эрмітажу (Масква) 26 карцін замежных мастакоў 18-га і пачатку 19-га ст.ст. Частка карцін зьяўляюцца арыгіналамі.

Курсы для перападрыхтоўкі настаўніцтва.

Сёлета Наркамасьветы адчыніць шэраг кароткатэрміновых курсаў для перападрыхтоўкі настаўніцтва.

Так, у Менску будуць працаваць курсы для перападрыхтоўкі настаўнікаў яўрэйскіх і польскіх школ, кіраўнікоў дзіцячых дамоў і курсы піянэр-працаўнікоў.

Апрача таго, у Менску адбудуцца курсы-канфэрэнцыі настаўнікаў школ сялянскай моладзі, фабрычна-заводзкіх сямёхгодак і настаўнікаў літаратуры 2-га канцэнтру.

Разам з тым у Магілеве будуць адчынены месячныя курсы працаўнікоў хат-чытальняў, у Горках—мастаўнікаў прыродазнаўства.

Частка курсаў пачне працу з 15 мая, а рэшта—з 15 чэрвеня. На ўтрыманьне курсаў адпушчана 19896 руб.

На барацьбу з алкагалізмам.

Гэтымі днямі адбыўся пашыраны пленум Менскага акруговага камітэту па барацьбе з алкагалізмам. У працы пленуму прынялі ўдзел прадстаўнікі нізавых ячэек таварыства.

Цэнтральным пытаньнем, якое абгаварыў пленум, быў праэкт пастановы Савнаркому аб мерапрыёмствах па барацьбе з алкагалізмам, які таварыства ўносіць на зацьверджаньне ўраду.

У праэкце прадугледжваецца шэраг мерапрыёмстваў для абмежаваньня продажу саракаградуснай і розных водачных вырабаў. Згодна праэкту, гарсаветам і наогул савєтам рабочых райёнаў даецца права зачыняць усялякія месцы продажу сьпіртусавых напіткаў па хадайніцтву рабочых арганізацый, або на падставе пастаноў агульных ці дэлегацкіх сходаў рабочых. Пастановы гарсаветаў аб зачыненьні месц продажу водкі павінны будуць неадкладна праводзіцца ў жыцьцё.

Прадугледжвае таксама праэкт пастановы забарону ў гарадох і рабочых райёнах гандаль водкай і іншымі сьпіртусавымі напіткамі ва ўсе сьвяточныя і перадсьвяточныя дні, а таксама ў дні адпачынку і напярэдадні апошніх. У райёнах фактычна заводзкіх прадпрыёмстваў продаж водкі павінен спыняцца і ў дні выдачы заработнай платы.

Павінен таксама быць забаронен продаж і расьпіцьцё водачных вырабаў у месцох грамадзкага карыстаньня, як сталоўкі, буфэты ў клюбах і г. д.

Дзяржплян пры складаньні 5-х гадовага пляну разьвіцьця народнай гаспадаркі павінен усебакова ўлічыць задачы барацьбы з алкагалізмам як у адносінах скарачэньня вытворчасьці алкаголю і продажу яго, так і шляхам узмацненьня культурна-асьветных мерапрыёмстваў на барацьбе з алкагалізмам.

Нар. Кам. Аховы Здароўя трэба распрацаваць мерапрыёмствы па лячэньню алкаголікаў, а разам з тым неабходна падумаць аб пашырэньні сеткі супрацьалкагольных дыспансэраў.

Дзеля барацьбы з алкагалізмам неабходна арганізаваць і пашырыць вытворчасьць фруктовых і ягадных вод, хлебнага квасу і іншых безалкагольных напіткаў.

Грамадзкае харчаваньне павінна мець важнае значэньне ў галіне барацьбы з алкагалізмам. У праэкце прадугледжваюцца захады да пашырэньня сеткі чайных і рабочых кафэ з мастацкімі і культурнымі забавамі.

Наркамасьветы трэба ў праграмах усіх навучальных устаноў адвесьці месца для вывучэньня пытаньняў барацьбы з алкагалізмам, а таксама прыняць меры да пашырэньня сеткі бібліятэк і чытальняў. Белдзяржвыдавецтву дающа дырэктывы зьнізіць цэны на кнігі, якія разьлічаны на масавага чытача.

Побач з гэтым, Наркамасьветы супольна з зацікаўленымі грамадзкімі арганізацыямі неабходна ўзмацніць мерапрыёмствы па набліжэньні тэатраў і музыкі да рабочых райёнаў і зьніжэньні кошту тэатральных білетаў. Павінна быць пашырана і радыёфікацыя.

Пар. Кам. Юстыцыі і Нар. Кам. Унутраных Спраў неабходна ўзмацніць мерапрыёмствы па барацьбе з шынкарствам.

СУД.

БУЙНАЯ ПАКРАЖА АБЛІГАЦЫЯЎ З КАСЫ РВК.

Ноччу на 8 сьнежня 1928 году, шляхам падбору ключа да незгараемай грашовай скрынкі Лагойскага РВК, была зроблена пакража налічнымі грашыма 213 р. 26 к. і каштоўнымі паперамі—аблігацыямі пазыкі індустрыялізацыі—на суму 14.325 руб. Дзьверы ў памяшканьні РВК аказаліся цэлымі, а разьбіты два акны ў пакоі, дзе памяшчалася грашовая частка РВК. У кражы быў западозрэн сторож РВК Рыгор Рыгораў Сенюковіч, які раней служыў рабочым у савхозе «Лагазна» і меў цесныя сувязі з сваімі шваграмі Язепам і Францам Арасоўскімі. Папярэднім дазнаньнем было ўстаноўлена, што Красоўскія — спэцы па падборы розных ключоў як слесары, што два гады таму назад Сенюковіч, Казлоўскіх і Язэп Вальшукі былі судзімы за кражу.

На папярэднім следзтве Рыгор Сенюковіч у злачынстве прызнаўся і паказаў, што крадзеж зрабілі Красоўскія, і што аблігацыі і грошы яны захавалі ў вямлі пад дубам недалёка ад савхозаў „Лагазна". Калі Сенюковіча павезьлі на самакаце паказаць месца, дзе захаваны аблігацыі, ён на дарозе раздумаў і ад паказаньняў сваіх катэгарычна адмовіўся.

Праз тыдзень Франц Красоўскі наняў грамазд. Язэпа Вальвіцкага і ноччу хацеў прывезьці аблігацыі ў Менск для рэалізацыі, але калі Красоўскага і Вальвіцкага затрымаў ноччу і з падводай і куфэрам сторож савхозу Бахановіч, Франц Красоўскі схапіў з воза куфэрак з аблігацыямі і схаваў іх.

Паказаньнямі сьведак устаноўлена, што Сенюковіч зрабіў пакражу з шваграмі Красоўскімі, а Вальвіцкі дапамагаў ім захаваць аблігацыі.

Справа разглядалася ў Менскім акруговым судзе, які прыгаварыў: Рыгора Сенюковіча на пяць гадоў зьняволеньня, Язэпа і Франца Красоўскіх—на 4 гады зьняволеньня кожнага і Язэпа Вальвіцкага—на тры гады зьняволеньня скарацілі апошняму меру сацыяльнай абароны нагалову на амністыі.

Д. К.

Сустрэча гаспадарнікаў з рабкорамі.

Дзеля вынёсленьня недахопаў у працы прамысловасьці і сумесная абгаварэньня мерапрыёмстваў для яе палепшаньня прэзыдыум ВСНГ Бел. пастанавіў у бліжэйшым часе наладзіць сустрэчу менскіх гаспадарнікаў з рабкорамі газэт.

За арганізацыю працоўных дружын!

Па пляну ЦК камітэтаў сялянскай узаемадапамогі, пры кожным сельсавеце мае быць сёлета арганізавана працоўная дружына. У склад дружыны павінны ўваходзіць сельсавецкі, камсамольскі і камітэцкі актыў; у іх распараджэньне перадаецца ўвесь інвэнтар і с.-г. прылады, якія ёсьць у даным к-це ўзаемадапамогі. Такія дружыны павінны абслугоўваць у часе сяўбы і ўборкі маламоцныя гаспадаркі ўдоў, сем'яў чырвонаармейцаў, інвалідаў вайны.

Па тых вестках, якія да гэтага часу атрыманы ў ЦК КСУ, можна меркаваць, што кампанія арганізацыі дружын разьвярнулася слаба. Да гэтага часу арганізавана ўсяго 298 дружын, гэта амаль напярэдадні сяўбы.

Сёлета, калі пытаньню ўзьняцьця ўраджайнасьці надаецца асаблівае значэньне, калі мабілізуюцца на гэту справу